اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

دوشنبه • اول آذر ۱۴۰۰ • ۱۶ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ • ۲۲ نوامبر ۲۰۲۱ • سال چهارم • شماره ۷۳۱ • ۸صفحه • قیمت ۲۰۰۰ تومان

قیمت‌گذاری فولاد بر مبنای دلار، اشتباه است

دبیر سندیکای لوله و پروفیل ایران گفت: شاخص تعیین نرخ و محاسبه نرخ تمام‌شده ورق فولادی باید ورق تولید داخل باشد و اگر نرخ بر مبنای دلار محاسبه شود هیچ فایده‌ای برای واحدهای تولید داخل نخواهد داشت و بازهم رشد نرخ را شاهد خواهیم بود و ورق فولادی گران‌تر خواهد شد. انوش رحام در گفت‌وگو با فولادبان افزود: ورق فولادی وارداتی مشمول هزینه مبادله می‌شوند...

۲

فولاد قائنات در انتظار بهره‌برداری

مجتمع فولاد قاینات که بخش احیا (خط تولید آهن اسفنجی) آن تکمیل شده و در حال فعالیت آزمایشی است، با گذشت ۱۴ سال از آغاز عملیات اجرایی اکنون آماده افتتاح رسمی است. مجموعه فولاد قاینات در شمار طرح‌های فولاد استانی است که پس از مدتی توقف و کندی روند اجرا، با پیگیری مسوولان استان در ادوار مختلف و مشارکت دستگاه‌های ملی در سال‌های اخیر سرعت گرفت...

۶

فعالان صنایع معدنی به تحقق رشد ۸درصدی اقتصاد خوشبین نیستند

هدف‌گذاری رویایی دولت

۷

سرمقاله

آقای دولت و رشد ۸درصدی

ناصر بزرگمهر
management@smtnews.ir
به نام او که هرچه بخواهد همان می‌شود

پادشاهی پیر، عاشق خرش بود و روزی هوس آموزش حرف زدن به خرش را کرد و جایزه کلانی برای کسی که بتواند به خرش حرف زدن یاد دهد، تعیین و موفق نشدن در آموزش خر را هم معادل کشته شدن اعلام کرد.

او آنقدر مبلغ جایزه را بالا برد که چند نفری طمع کردند و استاد آموزش شدند، اما متاسفانه «خر» سخن نگفت و همه داوطلبان جان خود را از دست دادند.

حضرت شاه مبلغ جایزه را باز هم بالاتر بود اما دیگر کسی از ترس جان داوطلب نشد تا اینکه روزی پیرمردی خدمت شاه رسید و عرض کرد:

من به ۳ شرط می‌توانم به خر حرف زدن بیاموزم؛

اول: تهیه مکان آسایش کامل برای من و خانواده‌ام و خر شما

دوم: حقوق بالا و ماهانه

سوم: ۱۰ سال به من مهلت دهید.

شاه تمام این شروط را پذیرفت.

دوستان پیرمرد از او درباره این فکر احمقانه و خطرناک سوال کردند.

پیرمرد گفت شاه پیر است، خر پیر است و من هم پیرم، اما در این ۱۰ سال من و خانواده و خر به راحتی و جلال زندگی می‌کنیم و تا پایان مدت ۱۰ سال هم یا من یا شاه و یا خر می‌میریم.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت ها

تعامل، رمز توسعه پایدار معادن

۳

تخصیص یارانه عادلانه نیست

۴

تیترهای روز

پیش شرط‌های توسعه معادن

یکی از اهداف برنامه ششم توسعه، دستیابی کشور به ۸درصد رشد اقتصادی است؛ این هدف به‌عنوان چشم‌انداز سال ۱۴۰۴ از سوی دولت مطرح شده است.

تحقق این رشد مستلزم رشد و رونق سایر بخش‌های تولیدی به‌ویژه حوزه‌های کلان صنعتی است.

به این دلیل که ایران به‌عنوان یک کشور معدنی شناخته شده و ذخایر و منابع متعدد و غنی از مواد معدنی را داراست، بخش معدن و صنایع معدنی می‌تواند سهم بسزایی در رشد کلی اقتصادی داشته باشد. اما رشد بخش معدن مستلزم مهیا شدن شرایط مناسب است.

۳

امیدی به بهبود شرایط تولید نیست

۴

روزگار معدن

اخبار

۲ دوشنبه
• اول آذر ۱۴۰۰
• ۱۶ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳
• ۲۲ نوامبر ۲۰۲۱
• سال چهارم • شماره ۷۳۱

سرمقاله

آقای دولت و رشد ۸درصدی

ادامه از صفحه اول

این قصه مرا به یاد بعضی از طرح‌ها و پیشنهادات می‌انـدازد، مثلا قرار بوده و هسـت که در ۱۴۰۴ به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه با هویت اسلامی و انقلابی و تعامل سازنده و مؤثر در روابط بین‌الملل برسـیم و یک کشـور توسعه‌یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی خود و متکی بر اصول اخلاقی و ارزش‌های اسلامی، ملی و انقلابی با تاکید بر مردم‌سالاری دینی، عدالت اجتماعی، آزادی‌های مشروع،حفظ کرامت و حقوق انسـان‌ها و بهره‌مند از امنیـت اجتماعی و قضایی، برخـوردار از دانش پیشـرفته، توانـا در تولید علم و فناوری، متکی به سـهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعـی در تولید ملی، امن، مسـتقل و مقتدر با سـامانه دفاعی مبتنی بر بازدارندگـی همه‌جانبه و پیوسـتگی مردم و حکومت و برخوردار از سـلامت، رفاه، امنیـت غذایی، تامیـن اجتماعی، فرصت‌های برابر، توزیع مناسـب درآمد، نهاد مستحکم خانواده به دور از فقر، فسـاد، تبعیـض و بهره‌مند از محیط زیست مطلوب، فعال، مسئولیت‌پذیر، ایثارگر، مؤمن، رضایت‌منـد، برخـوردار از وجـدان کاری، انضباط، روحیه تعاون و سازگاری اجتماعی، متعهد به انقلاب و مفتخر به ایرانی بودن و دسـت‌یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سـطح منطقه آسیای جنوب غربی با تاکید بـر جنبش نرم‌افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقای نسبی سـطح درآمد سرانه و تحقق اشـتغال کامل و نکات مثبت بسیار دیگر باشیم.

سـال ۱۳۸۶ در شبکه دوم سیما هر جمعه ساعت ۸ شـب برنامه‌ای به تهیه‌کنندگی دوسـت و استاد خوبم جنـاب ریوفی با اجرای مـن، به‌جای صندلی داغ پخش می‌شد.

در آن برنامـه افراد زیادی حضـور یافتند و اکثرا وعده می‌دادند در ۱۴۰۰ و بعد ۱۴۰۴ فلان و بهمان خواهیم کرد. یک بار همین آقای دکتر محسن خان رضایی، همشهری خوزستانی ما هم که حالا مسئول اقتصادی شـده، حضور یافت و خانـه‌دار و خودکفا شـدن هر ایرانـی تـا ۱۴۰۴ را اعلام کـرد. در این برنامه چند بار خدمـت آقایان عرض کردم که هیچ زیرساختی فراهم نیسـت و چشم روی هم بگذاریم این ۱۰، ۲۰ سـال تمام می‌شـود و بـا این روش‌ها نمی‌شود، کشور برتر حوزه خاورمیانه شد.

حالا ۸ ماه از ۱۴۰۰ هم گذشـته و ما هنوز درگیر مـرغ و تخم‌مرغ هسـتیم. اگر تا سـال ۱۴۰۴ این معضـل را حل کنیم حتما در سـال ۱۴۴۴ که این روزهـا بر زبان افتاده، یعنی (۴۴ سـال ناقابل دیگر) جزو ۷ کشـور برتر دنیا خواهیم شـد. خوشبختانه طراحان امروز هـم از خاورمیانه و منطقه عبور و ما را برای کل دنیا کاندیدا کرده‌اند و ۸ کشـور صنعتی فعلـی را هـم نادیده گرفته و بـه رتبه ۹ هم راضی نشدند.

داسـتان ۱۴۰۰ و ۱۴۰۴ و ۱۴۴۴ و طرح‌هـای خانه‌سازی سـالی یک میلیون و خودکفایی در برنج و گندم و آب و سـد و مرغ و تخم‌مرغ و شـترمرغ و امثالهم ، بازی‌های نمایشی کوتاه‌مدت کسانی است که هرازگاهی به عشـق میز و مقـام، در میدان‌های شهر، فیل هوا می‌کنند و شعبده‌بازی راه می‌اندازند و از دیوار چین عبور می‌کنند.

حالا هنوز قصه برتریـن در حوزه منطقه به پایان نرسیده ، قصه رشـد ۸ درصدی اقتصاد مطرح شده است.

آقایـان روی کاغذ برای بودجه ۱۴۰۱ نرخ رشـد اقتصادی ۸ درصدی پیش‌بینی و برای آخرین سـال برنامه ششـم هم همین عدد را تکـرار کرده‌اند، این در حالی اسـت که در ۱۰ سال اخیر رشد اقتصادی وجود نداشـته و تورم ۴۰ درصـدی بانک مرکزی و ۴۰۰ درصـدی کوچه و بـازار و ۴۰۰۰ درصدی ۴۰ سـال اخیر روشن و واضح اسـت. دلار ۷ تومانی به ۲۸ هزار تومان رسـیده اسـت. اگر این تورم ۴۰۰۰ درصدی نیست، پس چیست؟

چگونه سازمان برنامه می‌خواهد سال آینده رشد ۸ درصدی بودجه را محقق سازد؟

با کدام تولید ملی؟ کدام فروش نفت و گاز؟ کدام صادرات؟

عملکرد شـاخص رشـد اقتصـادی در برنامه‌های توسعه براسـاس اطلاعات سـازمان برنامه و بودجه نشـان می‌دهـد در برنامه اول بالاتریـن و در برنامه پنجم کمترین رشـد را داشته‌ایم. حالا با این شرایط سـخت تحریم‌ها و گرفتاری‌های باقیمانده از دولت قبل، چگونه می‌توانیم به این اهداف برسیم؟

آقای دولت، اقتصاد یک موضوع واقعی و برمبنای آمار و اطلاعات است.

فرصت‌ها و تهدیدهای صنعت فولاد

گروه معدن

دومیـن پنـل تخصصـی روز دوم کنفرانـس Planex۲۰۲۱ بـا عنـوان «عارضه‌یابـی نظـام حکمرانی؛ قوانین و بخشـنامه‌ها» برگزار شـد در این کنفرانس تعدادی از مسئولان فعالان معدن و وفولاد حضور داشتند.

علـی نبوی، دسـتیار ویژه وزیر و رئیس سـتاد راهبردی شرکت‌ها و موسسات غیرحاکمیتی تحت پوشش وزارت صنعت، معدن وتجارت، در دومین پنل تخصصی روز دوم کنفرانس Planex۲۰۲۱ بـا عنوان «عارضه‌یابی نظـام حکمرانی؛ قوانین و بخشـنامه‌ها» گفت: تبصره ۲ قانون بودجه ۱۴۰۰ آئین‌نامه انتصـاب هیات مدیره‌ها و مدیران عامل شـرکت‌هایی که متعلق به دولت اسـت یا دولت در آن سـهام دارد در کمیسیون اجتماعی مجلس شـورای اسلامی تصویب شـده و هفته جاری در هیات وزیران نیز مطرح می‌شود.

نبوی افزود: در این آئین‌نامه، امتیازات مبتنی بر شایستگی مدیران با بررسی کارنامه کاری مدیران ملاک انتخاب و انتصابشان خواهد بود.

وی تصریح کرد: در انتصابات جدید جایی برای مدیرانی که از یک هیات رئیسـه به هیات رئیسـه شرکت دیگری می‌روند وجود ندارد.

نبوی تصریح کرد: این آئین‌نامه مبنای انتصابات در سـال‌های بعد شود و در عین حال سرمایه‌های انسـانی و مدیریتـی مغفول نیز جایـگاه خود را بازیابند.

▣ واگـذاری شـرکت‌های دولتـی بـه بخش خصوصی

وی بـا بیان اینکه تا کنون شایسته‌سـالاری از مرحله شـعار پیشتر نرفته گفت: البته این مرحله نخسـت کار اسـت و دولت قصد دارد تا پایان عمر دولـت، بسـیاری از ایـن شـرکت‌ها را به بخش خصوصی اهلیت‌دار و شایسته واگذار کند.

دسـتیار ویـژه وزیـر و رئیس سـتاد راهبردی شـرکت‌ها و موسسـات غیرحاکمیتـی تحـت پوشش وزارت صنعت، معدن وتجارت، از آمادگی دولت دریافت و شـنیدن پیشنهادات و طرح‌های بخش خصوصی بـرای ارتقای بخش معدن و رفع مشـکلات آن خبر داد و اظهارکرد: دغدغه دولت ایجاد اشـتغال و سـرمایه‌گذاری است و به دنبال آغاز نهضت سـرمایه‌گذاری است تا از این وضعیت اقتصادی خارج شـویم که بخـش معدنی یکی از بهترین فرصتها برای نیل به این هدف است.

نبوی افزود: دولت بـه دنبال عارضه‌یابی عملی نشدن پیشـنهادات قبلی بخش خصوصی خواهد بود.

▣ چـک و سـفته جایگزیـن ضمانتنامـه بانکی برای معادن

محمدرضـا بهرامن، رئیس خانـه معدن ایران نیزگفت: پروانه معادن در دریافت تسهیلات بانکی هیچ ارزشـی ندارد و حتـی وزارت صنعت، معدن وتجارت پروانه معادن را به عنوان ضمانتنامه قبول ندارد که دلیل آن نقص قوانین است.

وی افـزود: بانک‌هـا برای ضمانـت در بهترین حالـت خواسـتار واریز مبلغی به میـزان نیمی از ارزش معدن که بالغ بر دهها میلیارد تومان اسـت هستند تا معدن را ضمانت کنند که این امر در توان هیچ یک از معادن کوچک نیست.

بهرامن ادامه داد: به همین دلیل با کمک و دفاع مجلس شورای اسلامی و پیشنهاد بخش خصوصی به این نتیجه رسـیدند که سفته و چک جایگزین ضمانتنامه بانکی شود.

رئیس خانه معدن اضافه کرد: با این اقدام بحث ضمانتنامه‌هـای بانکـی برای همه معـادن روند یکسانی خواهد پذیرفت.

▣ الگـوی مدیریـت بازار بـرای تنظیم بازار اجرایی می‌شود

در دومیـن پنـل تخصصـی روز دوم کنفرانس بین‌المللی Planex۲۰۲۱ با عنوان پنل تخصصی «عارضه‌یابی نظام حکمرانی؛قوانین و بخشنامه‌ها» اسدالله کشاورز، معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن وتجارت، گفت: ایران تا سال ۱۳۹۰ واردکننده فولاد بود اما در این ۱۰ سال نه تنهـا واردات فولاد نداریم بلکه صادرکننده و جزء ۱۰ کشور تولیدکننده فولاد هستیم.

وی با اشـاره به آغاز رسمی اجرای الگوی جدید مدیریـت بازار با ابزارهـای ۲۵ گانه، افزود: با ابلاغ رسمی این الگو، به دنبال تنظیم بازار مواد اولیه و کالا هسـتیم که چند ماه کار کارشناسی روی آن در وزارت صنعـت، معـدن وتجارت صورت گرفته اسـت. وی افزود: با اجرای این الگو، کلیه مصوبات قبلی کنار می‌رود. در بخشـی از این طرح، وزارت صنعت، معدن وتجارت از اختیارات خود اسـتفاده کرده اما برای اجرای بخشهایی از آن که از حیطه اختیارات وزارتخانه خارج اسـت از مجلس شورای اسلامی، مصوبه هیات وزیران، و یا حتی از مصوبات سران سه قوه کمک خواهیم گرفت.

کشـاورز در بخش دیگری از سخنانش آخرین تغییر قانون ۱۱۵سـاله معادن را مربوط به سـال ۱۳۹۰ دانسـت و تصریح کرد: اصلاح قانون معدن از طریق چند تن از نمایندگان کمیسـیون صنایع و معادن مطرح اسـت.از سـوی دیگر مشوق‌هایی در شورای‌عالی معادن و در معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن وتجارت در دست انجام است.

▣ واحدهـای فولادی کوچـک دچار مشکل هستند

فرهـاد طهماسـبی، عضـو و دبیر کمیسـیون صنایع و معادن مجلس شـورای اسـلامی گفت: گزارش‌هایـی که به کمیسـیون صنایع و معادن مجلـس رسـیده، نشـان‌دهنده بروز مشـکل در واحدهـای کوچک فولادی و تامیـن مالی و مواد اولیه است و نیازمند حمایت هستند.

نماینـده مـردم نی ریـز، اسـتهبان و بختگان افزود: بـرای حمایت از واحدهـای فولادی راهی جز پیداکـردن راهکارهای عملـی با همفکری و هم‌افزایی بخش خصوصی نداریم.

طهماسـبی ادامه داد: وظیفه مجلس شـورای سلامی صیانت از وضعیت رفاه مردم و تصمیم‌هایی که منجر به این می‌شود است.

وی افزود: مردم در یک سـال اخیر مشـکلات زیادی در تامین کالاهای اساسـی خود داشته‌اند که نشان‌دهنده این است که تنظیم بازار به خوبی شکل نمی‌گیرد.

نماینـده مـردم نیریـز و اسـتهبان در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: با بررسی‌های مجلس و کمیسیون صنایع و معادن و با برگزاری جلسات هفتگی با وزرای صنعت، معدن وتجارت و اقتصاد، در صدد است وضعیت و عملکرد این دو وزارتخانه بـه ویـژه وزارت صنعت، معدن وتجـارت را رصد کند.

وی افزود: اگر تا پایان سـال برنامه‌ریزی دقیقی برای کاهش تورم و عرضه و توزیع مناسـب کالا از سـوی این دو وزارتخانه شاهد نباشد ورود خواهد کرد. طهماسـبی در ادامه با بیان اینکه مجلس از ابزار نظارتی خود اسـتفاده خواهد کرد اظهارکرد: صدای مردم به خاطر عرضه و توزیع نامناسب کالا در بازار بلند شـده و مجلـس از اختیارات خود به نفع مردم استفاده خواهد کرد.

دبیر کمیسـیون صنایـع و معـادن همچنین تصریـح کـرد: در این رابطه از بخش خصوشـی و دلسـوزان بخش‌های مختلف تولیـد می‌خواهیم نظرات و پیشنهادات خود را در قالب لایحه یا طرح به کمیسـون صنایع و معادن بدهند تا کمیسیون بـا کمک‌مرکز پژوهش‌هـای مجلس ورود کرده و موضوعات و پیشنهادات را مورد بررسی قرار بدهد.

وی ابراز امیدواری کرد شاهد برنامه‌ریزی دقیق و منسجم و دارای ثبات باشیم نه برنامه‌ریزی‌های مقطعـی و کوتاه‌مـدت که از جـای دیگری دچار مشکل شویم.

▣ صادرات با بهره گیری از بنادر

سعید بزرگی، مدیرعامل صبا فولاد خلیج‌فارس، گفـت: ایـران در زمینـه فولاد فرصتهای بسـیار خوبـی ماننـد تامین آب از خلیج‌فـارس و دریای خـزر با رعایت مسـائل زیسـت محیطی، فرصت ویـژه صـادرات با بهره‌گیـری از بنـادر صادراتی دارد.

وی افزود: هندوستان طرح توسعه‌ای فولاد ۴۰۰ میلیـون تنـی دارد که با تکیه بـر فرصت منطقه مکران ایران و سـنگ اهن افغانستان است و ایران در مسـیر می‌تواند فرصت ایجـاد ارزش افزوده بر سنگ آهن افغانستان ایجاد کند و باید برای چنین فرصتی از الان آمادگی داشته باشیم.

وی افزود: این امر تعامل دو طرفه قوی می‌خواهد و در این مسیر باید فرصت‌های به وجود آمده را با تمام قوا حفظ کنیم.

بزرگی تصریح کرد: نیازمند ورود جدی به حوزه تکنولوژی اسـتحصال سنگ‌آهن هماتیت است و ایران ذخایر خوبی در این زمینه داریم.

وی ادامـه داد: ارزش هزینه‌کرد برای به‌دسـت اوردن این تکنولوژی وجود دارد.

وی با اشاره به اینکه کارخانمات فولاد نامه‌های قطعـی گاز را دریافت کرده‌اند گفت: با قطع تولید در ۵ ماهه بهار و تابسـتان و حالا قطع گاز ۴ ماهه در زمسـتان، باید با معجـزه واحدهای فولادی را اداره کرد.

بزرگی با بیان اینکه مزیت ایران در تولید فولاد میدرکس بادسترسی و نرخ ارزان گاز بود که هر دو این مزیت‌ها در حال از دست رفتن است اظهارکرد: بـه زودی کوره‌های بلنـد وارد چرخه تولید فولاد می‌شـوند که در این صورت باید خودمان را آماده آلودگی‌های وسیع زیست محیطی باشیم.

وی در بخش دیگری از سخنانش به ضرورت ادامه یافتن فرسـتادن تکنسین‌های خود به کشورهای صنعتی چون آلمان و ایتالیا گفت: متاسـفانه یکی از تهدیدهای فعلی در فولاد، نه فرار مغزها که فرار کارگرهای ماهر فولادی به کشـورهایی مثل قطر و عمان است که با فاصله جعرافیایی کم با ایران و حقوق‌های بسیار خوب در حال جذب کارگران ما هستند و اطلاع دارم حداقل ۵۰ دعوتنامه به‌دست کارگرانی که می‌شناسم رسیده است.

بزرگی بحث آمایش سرزمینی را یکی از وظایف و ضروریـات حاکمیتی دانسـت و گفت: با وجود مشـکلات زیسـت محیطی زیاد برای تامین آب صنایـع فولادی کـه عمدتا در کویر ایران اسـت بازهم شـاهد صدور مجوز صنایع آب بر هسـتیم. با شکسـت در هر کدام از این واحدها سرمایه‌های ملی نابود خواهد شد.

مدیرعامل صبافـولاد خلیج‌فارس با بیان اینکه تجربـه هلدینـگ واحدهـای کوچـک در عرصه سـیمان مثبت بـوده، افزود: هلدینگ سـیمانی خلیج‌فـارس در عرصه بین‌المللی حرفهای زیادی بـرای گفتن دارد چرا ایـن تجربه برای فولادی‌ها انجـام نمی‌شـود تا قدرت چانه‌زنـی و حیات انها افزایش یابد؟

وی به کمبـود منابع مالـی واحدهای فولادی اشـاره کـرد و اظهارکـرد: واحدهـای تحقیق و توسـعه واحدهای فولادی باید با جوینت شـدن بـا شـرکت‌های تکنولوژی‌محـور خـود را احیا کنند.

مدیرعامـل صبافولاد خلیج‌فـارس تاکید کرد: مدیران فولادی که توسط دولت منسوب می‌شوند به ویـژه مدیران باتجربه، ریسـک و خطرپذیری پایین‌تـری در مقابل پاسـخگویی در آینده دارند امـا با ریسـک پایین و مدیـران کوتوله نمی‌توان مجموعه‌ای را اداره کرد.

تولید در صنایع معدنی جانی دوباره می‌گیرد

قائم‌مقـام وزارت صنعـت، معدن وتجارت گفـت: از ۲۶ آبـان طـرح جدید وزارت صنعت، معـدن وتجارت در قالب قراردادهای کشـف پریمیوم محصـولات صنایع معدنی در بورس کالای ایران آغاز شـد که با این روش، بازار هم برای تولیدکننـده و هـم مصرف‌کننده پیش‌بینی پذیر شـده و قابلیت برنامه‌ریزی بلند مدت در حوزه تولید ایجاد می‌شود؛ در واقـع با این شـیوه جدیـد، یکی از موانـع جهش تولید یعنـی عدم امکان پیش‌بینـی کوتاه‌مدت و میان مدت بازار حذف و قدمی بزرگی در جهش تولید برداشـته می‌شـود. بـه گزارش کالاخبر، محمـد صادق مفتح در خصوص طرح وزارت صنعـت، معدن وتجارت مبنی بر اسـتفاده از قرارداد کشف پریمیوم در مدیریت هوشمند بازارهای کالایی و رفع دغدغه‌هـای تولید گفت: منطق اسـتفاده از این قرارداد بر این مبنا است که هم تولیدکننده و هم مصرف‌کننده بتواند بـرای بازده زمانی یکسـاله و یا بیشـتر برنامه‌ریزی کرده و آنهـا بتواننـد از آینده بازار و فـروش کالا و تامین مواد اولیه اطمینـان حاصل کنند؛ در اصل با این طرح وزارت صنعت، معـدن وتجـارت با بهره گیری از ظرفیت بـورس کالا، بازار برای فعالان اقتصادی و تولید پیش‌بینی پذیر می‌شـود. وی در توضیح انعقاد قراردادهای بلندمدت در بورس کالا گفت: در این شیوه، یک واحد تولیدی وقتی محصول خود را برای ۶ ماه و حتی یکسال آینده عرضه می‌کند، مازادی برای مقطع زمانی ۶ ماهه یا یکساله پیدا می‌کند و می‌تواند بعد پوشش نیـاز بازار داخل، برای صادرات اقدام کند؛ به عبارت دیگر با این روش، صادرات قابل برنامه‌ریزی می‌شود و بنابراین وقتی شرکتی از امروز می‌داند برای نیاز داخل و صادرات طی ۶ ماه آینده به چه میزان تولید نیاز دارد به خوبی برای تولید خود برنامه‌ریزی می‌کند و این امر یک امتیاز برای تولیدکنندگان به شـمار می‌رود. وی ادامه داد: از سـوی دیگر تولیدکننده پایین دستی که می‌داند مواد اولیه خود را برای ۶ ماه جلوتر پیش خرید کرده با برنامه‌ریزی بهتری به تولید می‌رسـد و از نوسـانات بازار بین‌المللی و هیجانات آن نگران نمی‌شود؛ با همه این تفاسـیر با اجرای این طرح جدید، بازار هم برای تولیدکننده و هم صادرکننده پیش‌بینی پذیر شده و قابلیت برنامه‌ریـزی میان مدت و بلند مدت به تولیدکنندگان داده می‌شود.

مفتح با تاکید بر اینکه صنایع به شدت از این طرح استقبال می‌کنند، تصریح کرد: ۲۶ آبان زمان آغاز این طرح در بورس کالا بوده و رفته رفته با آشنایی کامل صنایع شاهد استقبال آنها از این طرح خواهیم بود. تاکید می‌کنم که در این روش، هم خریدار ماده اولیه مطمئن اسـت که ماده اولیه‌ای را که خریـداری کرده در اختیـار دارد و هم تولیدکننده مطمئن است که محصول خود را برای تحویل آینده فروخته و مازاد تولیدش نیز صادرات می‌شـود، این رویه یک ثبات و آرامش خاصـی به بازار می‌دهد و هـم از ناحیه مصرف‌کننده و هم تولیدکننده و بازار مورد استقبال قرار خواهد گرفت.

وی یادآور شـد: درحال‌حاضر فعالان اقتصادی نمی‌توانند پیش‌بینی کنند که ۶ ماه دیگر چه اتفاقی در بازار رخ می‌دهد لذا بـا تغییرات بازار بین‌المللی از خـود رفتارهای هیجانی نشـان می‌دهند که این موضوع باعث تشدید مشکلات بازار می‌شود اما با اجرای این طرح، اطمینان خاطری بین فعالان ایجاد می‌شـود و هر اتفاقی در بازار بین‌المللی رخ دهد آنها مطمئن هسـتند که محصول خود را دارند و می‌توانند ماده اولیه را در زمان مشـخص تحویـل بگیرند. قائم‌مقام وزارت صنعـت، معدن وتجـارت در خصوص تاثیر اجرای این طرح در جهش تولید گفت: یکی از موانع جهش تولید عدم امکان پیش‌بینی کوتاه مدت و میان مدت بازار است و وقتی موانع تولید برداشـته می‌شـود به این معنا اسـت که تولیدکننده راحت‌تر از گذشـته و با برنامه‌ریزی بهتری می‌تواند تولید را انجام دهد و این قدم بزرگی در جهش تولید است.

قیمت‌گذاری فولاد بر مبنای دلار، اشتباه است

دبیر سندیکای لوله و پروفیل ایران گفت: شاخص تعیین نرخ و محاسـبه نرخ تمام‌شـده ورق فولادی بایـد ورق تولید داخل باشـد و اگر نرخ بر مبنای دلار محاسـبه شود هیچ فایده‌ای برای واحدهای تولید داخل نخواهد داشت و بازهم رشد نرخ را شاهد خواهیـم بود و ورق فولادی گران‌تر خواهد شـد. انوش رحام در گفت‌وگو با فولادبان افزود: ورق فولادی وارداتی مشـمول هزینه مبادله می‌شـوند و هزینه مبادلـه کالای وارداتی بالاتر از هزینه کالای تولید داخل است.

وی ادامه داد: ورق تولید داخل همچنین در فرآیند تولید خود از چندین یارانه بهره‌مند می‌شود و به همین علت وزارت صنعت، معـدن وتجارت طـرح تجمیع ورق فولادی وارداتی و ورق تولید داخل را برای تعادل نرخ این محصول ارائه کرده است.

دبیر سندیکای لوله و پروفیل ایران تصریح کرد: طرح تجمیع و ممـزوج کردن ورق تولید داخل با ورق وارداتی هرچند اقدامی برای کنترل نرخ اسـت اما نمی‌تواند راهکار جلوگیری از افزایش نرخ باشـد. رحام گفت: زمانی که محصـولات فولادی به بورس کالا می‌روند، رقابت به گونه‌ای اتفاق می‌افتد که نرخ تمام‌شـده بالاتر می‌رود و صنایع تکمیلی مانند صنایع خودروسـازی، لوازم خانگـی و لوله پروفیل باید این تفاوت نـرخ را بپردازند بنابراین تجمیع نرخ ورق وارداتی با ورق تولید داخل راهکار قطعی کاهش نرخ نمی‌تواند باشـد. وی طرح تجمیـع ورق تولید داخل با ورق وارداتـی را غیرعملیاتی خواند و گفت: چگونه می‌توان با تجمیع دو نوع ورق نرخ مناسـب ورق موردنیاز کشـور را تعیین کرد در حالی که نرخ ورق تولید داخل که هفته گذشته به بورس عرضه شـد با احتساب دلار نیمایی رقمی بالاتر از نرخ جهانی بود. دبیر سـندیکای لوله و پروفیل ایران تصریـح کرد: میانگین نرخ ورق CIS در چین طی هفته گذشـته ۸۶۰ دلار بود که با احتسـاب دلار ۲۳ هـزار و ۳۰۰ تومانـی نیمایی به رقمی حدود ۲۰ هزار و ۳۸۰ تومان رسـید که در مقایسـه با نرخ ۲۱ هزار و ۳۵۳ تومانی کشف‌شده در بورس و هزینه ۴۵۰ تومان پریمیوم که بورس کالا می‌گیرد از نظر نرخ کالای فروخته‌شـده و مصرف‌کننده داخلی گران‌تر از بازارهای بین‌المللی اسـت که این نشـان می‌دهد که تفـاوت نرخ وجود دارد و ایران گران‌تـر از بازارهای جهانی ورق وارداتی خود را خریداری می‌کند.

رحام با اشـتباه خواندن سیاسـت تجمیع نرخ ورق داخلی با وارداتی افزود: مشکل قیمت‌گذاری با طرح تجمیع حل نمی‌شود اما اگر مشـکل تأمین ورق فولادی برای صنایع داخلی داشـته باشیم می‌توانیم این مشکل را با واردات ورق حل کنیم و چاره‌ای هم جز واردات نداریم. وی ادامه داد: ورق فولادی در گذشته وارد می‌شـد و هیچ مشکلی هم نداشت تا اینکه شرکت فولاد مبارکه در سیگنالی اشتباه و آدرسی غلط اعلام کرد می‌تواند تمام ورق موردنیاز کشور را تأمین کند و پس از آن جلوی واردات گرفته شد و دولت تعرفه واردات ورق را افزایش داد و جلوی واردات را گرفت.

دبیر سـندیکای لوله و پروفیل ایران گفت: اکنون پس از سـه، چهار سال آزمون و خطا تعرفه واردات ورق فولادی کاهش یافته و واردات آن آزاد شده است در حالی که این اتفاق چندین سال پیش افتاده بود و بازار خود را تنظیم کرده بود.

رحـام افزود: در بازار آن سـال‌ها فولاد مبارکه مجبور بود نرخ محصـولات خـود را بر اسـاس نرخ جهانی تنظیـم کند و هیچ کمبودی هم وجود نداشـت اما درحال‌حاضر متاسفانه مجبوریم تمـام بازارها را بـا نرخی که مبارکه می‌خواهـد تنظیم کنیم و این اشـتباه بزرگی اسـت. وی ادامه داد: به نظر من باید بگذاریم تنظیـم رقابتی که جلوی واردات باز بشـود اما برای تعیین نرخ و نرخ تمام‌شـده ورق داخلی مبنا قرار بگیرد که در این شـرایط جلوی افزایش نرخ برای واحدهای تولیدی گرفته خواهد شد.

دبیر سـندیکای لوله و پروفیل ایران تصریح کرد: تنها راه نرخ تمام‌شـده، ورق تولید داخل و محاسـبه آن اسـت و اگر نرخ بر مبنای دلار محاسـبه شـود هیچ فایده‌ای برای واحدهای تولید داخل نخواهد داشـت و بازهم رشـد نرخ را شاهد خواهیم بود و ورق فولادی گران‌تر خواهد شد.

پیش شرط های توسعه معادن

ملیکا انصاری

یکی از اهداف برنامه ششم توسعه، دستیابی کشور به ۸درصد رشد اقتصادی است؛ این هدف به‌عنوان چشم‌انداز سال ۱۴۰۴ از سوی دولت مطرح شده است. تحقق این رشد مستلزم رشد و رونق سایر بخش‌های تولیدی به‌ویژه حوزه‌های کلان صنعتی است. به این دلیل که ایران به‌عنوان یک کشور معدنی شناخته شده و ذخایر و منابع متعدد و غنی از مواد معدنی را داراست، بخش معدن و صنایع معدنی می‌تواند سهم بسزایی در رشد کلی اقتصادی داشته باشد. اما رشد بخش معدن مستلزم مهیا شدن شرایط مناسب است. «روزگارمعدن» در این گزارش به گفت‌وگو با فعالان معدنی در زمینه بسترهای لازم توسعه بخش معدن و راهکار حل مشکلات موجود پرداخته که در ادامه می‌خوانید:

عکس: روزگار معدن

مزیت‌های نسبی معدن

سجاد غرقی، رئیس و نایب‌رئیس کمیسیون معادن اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» بخش معدن را یکی از حوزه‌های اقتصادی مهم در کشور خواند. او معتقد است در صورت فراهم بودن شرایط و رفع مشکلات، این بخش می‌تواند سهم بسزایی در رشد اقتصادی کشور داشته باشد. او در این باره توضیح داد: بخش معدن در ایران به دلیل وجود مزیت‌های متعدد، ظرفیت مناسبی برای بهبود شرایط اقتصادی کشور دارد. ذخایر و منابع غنی معدنی و حضور بهره‌برداران و فعالان معدنی مشتاق برای فعالیت در این حوزه ازجمله مزیت‌های نسبی یادشده هستند. درحال‌حاضر بیش از ۱۲ هزار پروانه بهره‌برداری برای فعالیت در بخش معدن صادر شده که نشانگر حرکت فعالان اقتصاد به سمت معادن است. این فعال معدنی ادامه داد: بخش معدن در کشور ما زمینه مناسبی دارد تا در کوتاه‌مدت و میان‌مدت با افزایش تولید، به اهداف توسعه‌ای خود دست یابد و به‌طور کلی برای اقتصاد کشور نقشی مفید و موثر داشته باشد. اما تحقق این اهداف و توسعه معادن نیازمند مهیا بودن بسترهای مناسب است و بدون رفع مشکلات این بخش نمی‌توان به افزایش تولید و رشد مورد نظر دست یافت.

کمبود دستگاه‌های معدنی

غرقی در ادامه به تشریح بسترهای لازم رشد در بخش معدن کشور پرداخت. او توجه تخصصی به مشکلات فعلی معادن را یکی از این پیش‌شرط‌ها معرفی کرد. همچنین تغییر رویکرد نهادهای دولتی متولی بخش معدن را موثر در باز شدن گره‌های فعالان معدنی توصیف کرد و گفت: در گام نخست مطلوب است دولت توجه مناسبی به مطالبات بخش خصوصی فعال در این حوزه داشته باشد. همچنین استفاده از نظرات اهل فن و متخصصان معدنی در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌های نهادهای دولتی برای معادن از دیگر الزامات و پیش‌شرط‌های رسیدن به رشد و توسعه است. متاسفانه بارها دیده شده تصمیم‌گیری‌ها برای فعالیت‌های بخش معدن، همواره دردسرساز بوده و اعتراض فعالان را به همراه داشته است. وی افزود: باید به این نکته توجه داشت که افزایش تولید همواره نیازمند مهیا بودن تجهیزات و ماشین‌آلات مناسب و تخصصی است. جای ناراحتی است که امروزه معادن کشور در زمینه ماشین‌آلات دچار مضیقه بوده و تجهیزات موجود فرسوده هستند. بخش معدن درحال‌حاضر بیش از ۱۱ هزار دستگاه معدنی مناسب کسری دارد و بدون وجود این تجهیزات نمی‌توان افزایش تولید و توسعه فعالیت معادن را انتظار داشت.

تقویت تولید داخل در کنار واردات

غرقی در ادامه صحبت‌های خود به دلایل کمبود تجهیزات معدنی در کشور اشاره کرد و گفت: نبود واحد تولیدی در کشور برای ساخت تجهیزات معدنی باکیفیت مناسب و قوانین محدودیت‌آفرین متعدد در بخش معدن ازجمله دلایل کمبود دستگاه‌های فعالیت معدنی در کشور هستند. وجود بروکراسی‌های پیچیده و مانع‌آفرین برای واردات تجهیزات همواره فعالان معدنی را با چالش روبه‌رو کرده و ماشین‌آلات به‌سختی برای معادن تامین می‌شوند. چنین مشکلاتی غیر از دشوار کردن روند تامین تجهیزات، هزینه آنها را نیز افزایش داده است. از سوی دیگر، بسیاری از معادن به دلیل نداشتن منابع مالی مناسب برای خرید یا تهیه این تجهیزات، اغلب در رفع نیازهای خود ناتوان هستند. وی افزود: امروزه نیاز عاجل به واردات ماشین‌آلات برای فعالیت‌های معدنی داریم. باید به این نکته توجه کرد که به موازات واردات، باید برنامه‌ریزی و اقدامات مناسبی برای تقویت تولیدات داخلی صورت گیرد. شرکت‌هایی مانند هپکو و سایر کارخانه‌های تولیدی داخلی از گلوگاه‌های اصلی کشور هستند که لازم است روی آنها سرمایه‌گذاری مناسبی صورت گرفته و برای تقویت آنها تلاش شود. در حال حاضر این کارخانه‌ها توانایی تامین نیازهای تجهیزاتی داخل کشور را ندارند و اگر به صورت اصولی برای رشد و توسعه آنها برنامه‌ریزی شود، در میان‌مدت می‌توانیم به تولیدات آنها تکیه کنیم. اما تا آن روز راه زیادی در پیش است و همان‌طور که گفته شد، باید به موازات واردات ماشین‌آلات، در راستای تقویت تولیدات داخلی تلاش شود.

تکمیل حلقه‌های پایین‌دست

غرقی در پایان صحبت‌های خود ضمن تاکید بر نقش موثر معادن در اقتصاد کشور، توجه بیشتر بر فعالیت‌های این بخش را از ضرورت‌های مدیریتی عنوان کرد و گفت: سهم معادن در تولید ناخالص داخلی کشور ۱.۲ درصد است و این رقم در کشورهای معدنی بدون احتساب سهم در صنایع معدنی، به ۵ درصد می‌رسد. برای آنکه معادن ایران بتوانند نقش مناسبی در رشد اقتصادی کشور داشته باشند، باید سهم آنها را در تولید ناخالص داخلی افزایش دهیم و به سهم سایر کشورها در این موضوع برسیم. وی ادامه داد: معادن پیشران صنایع معدنی و حلقه‌های پایین‌دست تولیدی و صنعتی کشور هستند، به همین دلیل توسعه این بخش می‌تواند به فعال‌سازی حلقه‌های پایین‌دست و در ادامه رشد و رونق کلی اقتصاد منجر شود.

پیچیدگی‌های تخصیص وام

مهیا شدن بسترهای مناسب از سوی نهادهای دولتی متولی بخش معدن و همکاری موثر با فعالان بخش خصوصی، از جمله ضرورت‌های دستیابی به رشد و توسعه است. احمد مشکانی، عضو هیات‌مدیره انجمن مس و فعال معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» رفع مشکلات و گره‌های فعالیت این بخش را از جمله اقدامات واجب توصیف کرد. او همچنین به تشریح معضلات فعلی پرداخت و گفت: در قدم نخست برای رشد در بخش معدن، نیازمند توسعه فعالیت‌های معدنی هستیم و این امر نیازمند منابع مالی گسترده است. باید تاکید کرد اغلب معدنکاران به‌ویژه فعالان بخش خصوصی از تامین منابع مالی مناسب برای فعالیت خود ناتوان هستند. عدم اعطای تسهیلات مناسب بانکی به فعالان بخش معدنی مانند وام‌های کم‌بهره، از سوی دیگر، پیچیده بودن روند بروکراسی‌های وام‌های بانکی برای فعالیت‌های بخش معدن موجب شده مشکل فعالان معدنی درباره تامین منابع مالی رفع نشود. این فعال معدنی در ادامه صحبت‌های خود نبود شفافیت در فعالیت‌ها و روند سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی صورت گرفته در بخش معدن را یکی از عواملی دانست که فعالان را از ورود به بخش معدن باز داشته است. او در این باره توضیح داد: واضح است که جذب سرمایه‌گذار به دلیل سروکار داشتن فعالیت‌های معدنی با مبالغ سنگین، وجود ریسک بالا در این بخش و همچنین دیربازده بودن فعالیت‌های بخش معدن نیازمند تدوین برنامه‌ها و استراتژی‌های مناسب، شفافیت و استراتژی‌های تخصصی مدیریتی است. اما متاسفانه در حال حاضر چنین شفافیتی در روندهای سرمایه‌گذاری و پیشبرد اهداف توسط این منابع مالی وجود ندارد. باید تاکید کرد ورود سرمایه‌گذار داخلی و خارجی منوط به فراهم بودن فضای سیاسی آرام و بی‌تنش و همچنین رفع مشکلات و نقایص در قوانین معدن است.

آسیب‌های قوانین خلق‌الساعه

مشکانی همچنین تغییرات مداوم و خلق‌الساعه قوانین و دستورالعمل‌های فعالیت‌های معدنی را یکی دیگر از مسائلی عنوان کرد که بخش معدن را دچار نابسامانی و بی‌ثباتی کرده است. او حضور فعالان خصوصی در تصمیم‌سازی‌های بخش معدن را موثر معرفی کرد و ادامه داد: جای یک تشکل تخصصی معدنی که مشکلات را به مسئولان منتقل و اجرایی کند، در بخش معدن بسیار خالی است. تشکیل یک کنفدراسیون معدنی متشکل از خانه معدن، اتاق بازرگانی، انجمن‌ها، افراد نخبه و مجرب در این عرصه و افراد صاحب‌نظر که دانش و تجربه کافی را در زمینه‌های مختلف اکتشاف، استخراج، بهره‌برداری، صادرات و واردات، تجارت بین‌الملل و... را دارند، می‌تواند راهکار مناسبی برای بیان چالش‌ها و رفع موانع باشد. وی ادامه داد: به دلیل عدم تفکیک بخش تجارت در وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت و اولویت این حوزه نسبت به صنایع و معادن، همواره طی سال‌های اخیر شاهد بودیم مسائل مرتبط با بخش معدن و صنایع معدنی تا حدودی در نگاه نهادهای دولتی مرتبط مغفول مانده است. باید این نکته را خاطرنشان کرد که معادن می‌توانند در آینده اقتصادی کشور نقش بسزایی داشته باشند و بنا بر اعتقاد فعالان و کارشناسان این حوزه، معدن و صنایع معدنی توانایی رفع بحران‌های اقتصادی جامعه را خواهند داشت. اما به دلیل ارجحیت مسائل معیشتی، طبیعی است توجه وزیر صنعت، معدن و تجارت بیشتر به سمت مسائل اقتصادی جامعه متمرکز باشد.

ضرورت ایجاد شهرک‌های معدنی

عضو سازمان نظام مهندسی استان تهران ضمن گلایه از میزان حقوق دولتی معادن، به افزایش ناگهانی مبالغ آن اعتراض کرد و گفت: بررسی دقیق حقوق دولتی و برآورد صحیح آن یکی از مواردی است که در چند سال اخیر همواره مورد مناقشه صاحبان معادن و فعالان معدنی بوده است. طی مدت اخیر شاهد افزایش ناگهانی و کارشناسی‌نشده میزان حقوق دولتی معادن بودیم که این هزینه‌های تحمیل‌شده صاحبان معادن را با دشواری‌های متعددی مواجه کرده است. به‌عنوان راهکار برای رفع این مشکل نیز می‌توان استفاده از کارشناسان خبره در امور معادن و امور مالی را واجب دانست. این کارشناسان با توجه به پارامترهای مختلف اعم از نرخ جهانی، نوع ماده معدنی، عیار ماده معدنی، هزینه‌های استخراج، نوع زیرساخت‌ها، هزینه‌های حمل‌ونقل و... می‌توانند حقوق دولتی را برآورد و با بررسی کارشناسانه اعلام کنند. مشکانی در ادامه نبود شهرک‌های معدنی را یکی دیگر از معضلات معرفی کرد و در این باره توضیح داد: نبود شهرک‌های معدنی در فضاهای مناسب که زیرساخت‌های آن بتواند چند معدن را پوشش دهد، یکی دیگر از خلأهای امروزه بخش معدن است. ایجاد شهرک‌های معدنی در اطراف چند معدن که این معادن با کمترین مسافت بتوانند محصولات خود را به آنجا رسانده و فرآوری کنند، می‌تواند این مشکل را رفع سازد.

تعاملات دوسویه

عضو هیات‌مدیره انجمن مس ایران در ادامه صحبت‌های خود، تدوین مقررات جدید و متعدد برای بخش معدن و صنایع معدنی را از جزو مهم‌ترین گره‌های امروزه فعالان معدنی عنوان کرده و ضمن نهی وزیر آینده صنعت، معدن و تجارت از ادامه دادن این روند گفت: جلوگیری از تدوین مقررات جدید و افزودن ماده و تبصره به قانون فعلی از دیگر مسائلی است که توجه به آن ضروری است. انتظار می‌رود وزیر صنعت، معدن و تجارت دولت سیزدهم نه‌تنها به قوانین فعلی، مقررات جدیدی اضافه نکند، بلکه با حذف قانون‌های مخرب و محدودیت‌آفرین مسیر فعالیت را برای معدنکاران هموارتر کند. مشکانی افزود: برقراری تعاملات جدی، موثر و دوسویه میان نهادهای دولتی متولی معادن و فعالان این حوزه، از دیگر الزامات امروزه بخش معدن و صنایع معدنی است. متاسفانه امروزه شاهد هستیم در پاره‌ای موارد به دلیل برخی مسائل، فعالان خصوصی حاضر در نهادها و تشکل‌های مختلفی ازجمله خانه معدن، شورای عالی معادن و... همسویی‌های فکری با نهادهای دولتی داشته و این اقدام نوعی دولتی‌سازی بخش خصوصی است. این فعال معدنی ادامه داد: دولت سیزدهم اگر بخش خصوصی را نه به شیوه‌ای فردی بلکه به صورت تشکلی و صنفی پشتیبانی کند و با اعطای قدرت مناسب به آنها، ایده‌ها و نظرات ارائه شده در این تشکل‌ها را به کار بگیرد، در این شرایط می‌تواند تصمیماتی را به نفع بخش معدن اتخاذ کند. در ادامه نیز یک خروجی روشن و موثر برای رفع مشکلات فعالان معدنی و توسعه و رونق بخش معدن ماحصل این تصمیمات خواهد بود.

سخن پایانی

مسائل متعددی در توسعه بخش معدن و صنایع معدنی کشور سهیم هستند که نباید هیچ‌یک از آنها را نادیده گرفت. در گام نخست مطلوب به نظر می‌رسد دولت جدید برای تحقق اهداف توسعه‌ای مربوط به این بخش، ابتدا گره‌های موجود را شناسایی کند و در ادامه برای رفع آنها با کمک متخصصان و فعالان معدنی به تدوین راهکارهای عملیاتی موثر بپردازد.

یادداشت

تعامل، رمز توسعه پایدار معادن

هومان خواجه‌نصیری
مشاور توسعه بازار در حوزه صنایع معدنی

یکی از مسائلی که همواره در رشد بخش معدن اثرگذار خواهد بود، سرمایه‌گذاری است. حضور سرمایه‌گذاران خارجی در بخش‌های مختلف اقتصادی هر کشور، ضمن اشتغالزایی، می‌تواند ثروت‌آفرینی را برای جوامع مختلف به همراه داشته باشد. همچنین بهره‌مندی از تکنولوژی‌های جدید ازجمله مهم‌ترین پیامدها و دستاوردهایی است که ورود این سرمایه‌های می‌تواند با خود به همراه داشته باشد.

حال زمانی که کشوری با تحریم‌های حداکثری و بین‌المللی اقتصادی روبه‌رو می‌شود، بالطبع مراودات و تعاملات آن با سایر کشورها دچار تنش شده و درگیر چالش‌های گسترده‌ای می‌شود. محدودیت‌های بانکی و تجاری و همچنین ریسک سرمایه‌گذاری بر فعالیت‌های این کشور تا حدی افزایش می‌یابد که از رغبت سرمایه‌گذار خارجی کاسته می‌شود. به عبارت دیگر، به سبب نابسامانی‌های اقتصادی، سرمایه‌گذار امنیت و ضمانت‌های لازم را برای ثبات در فعالیت اقتصادی ندیده و در ادامه به بازارهای کشور تحریم شده، پشت می‌کند.

در این شرایط کشور با کاهش شدید حضور سرمایه‌گذاران و فعالان بین‌المللی در عرصه‌های اقتصادی خود روبه‌رو خواهد شد؛ دقیقا اتفاقی که در چند سال اخیر با افزایش تحریم‌ها برای ایران رخ داد. تحریم‌های بین‌المللی به‌ویژه در سال‌های اخیر باعث شدند صاحبان شرکت‌های بزرگ، دارندگان تکنولوژی‌های پیشرفته و سازندگان تجهیزات معتبر یکی پس از دیگری کشور را ترک کنند.

حتی در برخی موارد هم دیده شده عده‌ای نیز قراردادهای خود را ناتمام رها کردند و این اتفاق خسارت‌های زیادی را برای کشور ما به همراه داشت. در چنین شرایطی معادن و صنایع معدنی تلاش کردند از طریق راه‌های مختلف مانند اتکا به توان داخلی، خرید از شرکت‌های واسطه خارجی، ایجاد روابط تجاری با تامین‌کنندگان تجهیزات و حتی مواد اولیه درجه ۲ خارجی برای رفع مشکلات پیش آمده تلاش کنند.

همچنین جلب همکاری متخصصان خارجی بازنشسته از دیگر روش‌هایی بود که صاحبان معادن و صنایع برای ادامه حیات اقتصادی خود به کار گرفتند.

از سوی دیگر، در فقدان سرمایه‌گذاری خارجی، صنایع معدنی ما در احداث واحدهای بزرگ فرآوری و تولیدی، کم‌توان شدند. از این رو، برای جبران نسبی این خلأ و نقص پیش آمده، به پروژه‌های بهینه‌سازی و افزایش ظرفیت خطوط موجود بیشتر روی آوردند.

بخش‌های پرهزینه در فرآیند معدنکاری در کشور، همواره بیش از سایران نیازمند منابع مالی گسترده است.

می‌توان گفت عملیات اکتشافاتی، پرهزینه‌ترین و پرریسک‌ترین بخش از زنجیره فعالیت‌های معدن و صنایع معدنی به شمار می‌رود.

گذر از این مرحله معدنکاری نیازمند تجهیزات و تکنولوژی‌های پیشرفته و همچنین صرف هزینه‌های سنگین است که گاه فعالان این بخش به دلیل نداشتن منابع مالی مناسب، دچار مشکل در فرآیندهای اکتشافی خود می‌شوند.

از این رو، بخش اکتشافات معدنی در کشور اولویت بیشتری برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی داشته و باید همواره در سیاست‌گذاری‌های مختلف به آن توجه داشت.

بهره‌مندی حداکثری از توان داخلی تنها بخش کوچک اما مهمی از پازل توسعه است. درواقع برای دستیابی به توسعه پایدار، ایجاد روابط بین‌المللی باثبات امری اجتناب‌ناپذیر است. همچنین باید توجه داشت بدون همکاری با شرکت‌های صاحب فناوری بین‌المللی و دستیابی پیوسته به دانش و تجهیزات روز، به‌ویژه در بخش اکتشافات و معدنکاری زیرزمینی و همچنین افزایش صادرات بی‌وقفه، توسعه پایدار در صنایع معدنی ما تحقق نخواهد یافت.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس:

نرخ گذاری مناسب زغال‌سنگ پیگیری می‌شود

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: پیگیر قیمت‌گذاری مناسب زغال سنگ هستیم و ۱۰۰ در صد مالکیت شرکت زغال سنگ مربوط به شرکت فولاد کشور است. به گزارش تسنیم، محمدرضا پورابراهیمی در پنجمین جلسه شورای معادن استان کرمان با بیان اینکه در این نشست مشکلات صنعت زغال سنگ در بخش استانی و مشکلات ملی قابل پیگیری است اظهار کرد: باید تصمیماتی که در خصوص معادن زغال سنگ استان از جمله تشکیل مدیریت معادن زغال سنگ گرفته شده اجرایی شوند. وی با اشاره به اینکه استان کرمان در بحث معادن زغال سنگ جزو استان‌های مهم کشور است گفت: به همین دلیل باید مصوبات شورای معادن اجرایی شوند تا مشکلات کارگران و کارفرمایان برطرف شود. رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه پیگیر بحث قیمت‌گذاری مناسب زغال سنگ هستیم اما نوسانات نرخ ارز این اصلاح نرخ را دچار مشکل کرده است افزود: پیگیری کردیم تا درآمدهای استان از حقوق دولتی و درآمد و مالیات عاید خود استان شود. وی با بیان اینکه مسائلی که اخیرا در ارتباط با واگذاری شرکت زغال سنگ مطرح می‌شود از اساس واقعیت ندارد و طرح این موضوع غیر از دادن اطلاعات غلط به جامعه و شهرستان‌های مرتبط با حوزه زغال سنگ عایدی دیگری ندارد ادامه داد: شرکت زغال سنگ ۱۰۰ در صد متعلق به شرکت فولاد بوده و کلیه تعهدات آن بر اساس قانون باید در چارچوب صندوق وابسته به تعاون عملیاتی شود. پورابراهیمی با تاکید بر اینکه ساختارهای اداری در داخل مجموعه‌ها با همین مالکیت قابل قبول است و ما مدافع آن هستیم گفت: سیاسی بازی برخی از دفاتر نمایندگان مجلس در ارائه اطلاعات غلط مبنی بر حمایت و موافقت اینجانب در راستای واگذاری شرکت زغال سنگ از اساس کذب بوده و بیشتر رفتار سیاسی برای انتقام جویی و موضوعات سیاسی دیگر است. وی با بیان اینکه استفاده از ظرفیت کارگری برای سیاسی کاری به هیچ عنوان قابل قبول نیست افزود: چرا به دروغ به کارگران اعلام می‌کنید که افرادی به دنبال واگذاری شرکت زغال سنگ به بخش خصوصی هستند؟ نماینده مردم کرمان و راور در مجلس با اشاره به اینکه این موضوع از اساس کذب است و موضوعیتی نداشته تصریح کرد: تصمیمات در صندوق فولاد گرفته می‌شود و مالکیت شرکت ذغال سنگ کرمان ۱۰۰ درصد مربوط به شرکت فولاد است. وی با بیان اینکه صندوق فولاد زیر نظر وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است گفت: طرح موضوع جعلی برای تسویه حساب سیاسی از طرف یک نماینده مجلس حتما با برخورد ما روبه رو خواهد شد. علی زینی وند، استاندار کرمان نیز در این جلسه با اشاره به مذاکرات انجام شده با وزیر کشور اظهار کرد: از هیچ کمکی برای حل مشکلات کارگران زغال سنگ دریغ نخواهیم کرد. وی با بیان اینکه رویکرد دولت سیزدهم مبارزه با فساد است گفت: در چندین جلسه این مشکلات بررسی شده تا از هر راهی که در اختیار استان است بتوان اقدامی برای رسیدگی به خواسته‌های کارگران انجام شود. استاندار کرمان با تاکید بر اینکه نسبت به مسائل کارگران بی‌تفاوت نیستیم بیان کرد: در تماسی ۴۵ دقیقه‌ای با وزیر کشور مسائل کارگران معادن زغال سنگ استان را مطرح کرده و از وزیر کشور درخواست کردیم مسائل را بر اساس وضعیت استان حل و فصل کند. وی به افزایش نرخ جهانی زغال اشاره کرد و گفت: با این وجود به دلیل استخراج سنتی این معادن در کشور، چندان سود آور نیستند و به همین دلیل تا زمانی که استخراج مکانیزه محقق شود باید تمرکز خود را در شرایط موجود بر برداشت محصول و حفظ اشتغال بگذاریم. زینی وند از کارگران خواست خواسته‌های خود را در چارچوب شوراها و به شکل صحیح مطرح کنند گفت: باید در استان با تبعیض مثبت به دنبال توسعه متوازن باشیم و پول هایی که در قالب مسئولیت‌های اجتماعی وارد استان می‌شوند را با نظارت درست در مناطقی که اولویت دارند استفاده کنیم.

یادداشت

تخصیص یارانه عادلانه نیست

علیرضا کلاهی
فعال صنعتی

یارانه اختصاص‌یافته به صنایع در میان رشته‌های گوناگون صنعتی، عادلانه تقسیم نمی‌شود. عمده منابع کشور در اختیار صنایع خاص (عمدتا واحدهای پتروشیمی و فلزی) قرار می‌گیرد. یارانه انرژی که در طول سال‌های گذشته با هدف حمایت از صنایع در اختیار آنها قرارگرفته، زمینه رشد صنعتی و ارزش‌آفرینی را فراهم نکرده است. در واقع باید اقرار کرد حمایت‌های دولتی تاکنون نتیجه مثبتی برای اقتصاد کشور به‌دنبال نداشته است. چنانچه این دست طرح‌ها مطابق با اصول درستی اجرایی شود، نتایج مثبتی برای اقتصاد به همراه دارد. البته در گذشته هم یک‌بار طرح هدفمندی یارانه‌ها در کشور اجرایی شد که نتیجه‌بخش نبود؛ در نتیجه انتخاب استراتژی درست برای اجرای این طرح و بازنگری در شرایط موجود از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

حذف یارانه اختصاص‌یافته به صنایع و قطع حمایت‌های دولتی باید با توجه به شرایط حاکم بر عملکرد صنایع اجرایی شود. فضای کسب‌وکار و سرمایه‌گذاری در ایران با استانداردهای بین‌المللی مطابقت ندارد. بر همین اساس نیز صنایع ایران از رقابت‌پذیری پایینی در بازار جهانی برخوردارند. در واقع نقاط ضعف حاکم بر اقتصاد کشور مانع ارتقای توان رقابت‌پذیری صنایع ما در سطح جهانی می‌شود. در چنین شرایطی، اگر دولت با هدف پوشش بخشی از این ضررها به کمک صنایع نیاید، از توان رقابت آنها کاسته خواهد شد. در واقع مشکلات ساختاری حاکم بر اقتصاد، به ضرر صنایع منتهی می‌شوند.

البته لزوم حمایت دولت از صنایع برای جبران چالش‌های حاکم بر اقتصاد، مانع اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها نیست، چراکه رشد مصرف انرژی کشور با میزان رشد اقتصادی تناسب ندارد. در واقع این انرژی در مسیر درستی به‌کار گرفته نشده و نه‌تنها به کمک بهبود شرایط اقتصادی نمی‌آید، بلکه چالش‌های جدی مانند آلودگی هوا و مصرف منابع را هم به‌دنبال دارد. در واقع ضررهای حاصل از این روند اشتباه اقتصادی به‌مراتب بیش از سودی است که نصیب اقتصاد کشور می‌شود و اصلاح آن ضروری به‌نظر می‌رسد. از مجموع موارد یادشده این‌طور برداشت می‌شود که حذف منابع یارانه باید با برنامه انجام شود تا در نهایت نتیجه‌بخش باشد.

صنایع ما در ایران منابع‌محور هستند؛ یعنی بر پایه بهره‌گیری از منابع معدنی و انرژی شکل گرفته‌اند. این مدل در بسیاری از کشورهای دیگر نیز وجود داشته اما پایان کار نبوده است. به‌عنوان مثال، صنایع در کشور تایوان بر پایه بهره‌گیری از توان نیروی کار ارزان احداث شدند اما این پایان کار نبود. در واقع تلاش شد اقتصاد این کشور به سمت اقتصادی عملکردمحور پیش برود.

در گام بعدی صنایعی با ارزش‌افزوده متوسط یا پایین اما با بهره‌وری بالا شکل گرفتند و سود اقتصادی خوبی را به‌دست آوردند. در نهایت نیز توانستند به سمت نوآوری‌های جدید و تولید محصولاتی با ارزش‌افزوده بالا گام بردارند. ما نیز باید براساس همین روش پیش برویم؛ یعنی مراحل پیشرفت را طی کنیم و در نهایت فناوری‌های روز را به‌دست آوریم.

در این مسیر نیز می‌توانیم از مسیر ترکیه الگو بگیریم. ترکیه بر پایه بهره‌گیری از نیروی کار ارزان به کشوری صادرات‌محور بدل شد. درحال‌حاضر نیز به سمت ارزش‌آفرینی بیشتر پیش می‌رود. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که صنایع های‌تک و پیشرفته پس از مدتی قدیمی می‌شوند. درحال‌حاضر تولید در برخی صنایع های‌تک که امروزه قدیمی شده‌اند در برخی کشورهای اروپای غربی صرفه اقتصادی ندارد؛ در چنین شرایطی ترکیه به این صنایع ورود و تلاش کرده این جایگاه را از آن خود کند. درحال‌حاضر عمده اقتصاد ایران وابسته به منابع انرژی و معدنی است اما ما نیز باید بتوانیم وابستگی خود به منبع انرژی را محدود کرده و مسیر توسعه را ادامه دهیم؛ یعنی براساس امتیازهای رشته‌های گوناگون صنعتی، توسعه صنعتی را رقم بزنیم.

کارشناسان در گفت‌وگو با «روزگارمعدن»:

امیدی به بهبود شرایط تولید نیست

مرضیه احقاقی

براساس گزارش کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی میانگین رشد اقتصادی کشور طی ۱۰ سال گذشته نزدیک به صفر برآورد شده است. با وجود این، سیاست‌گذاران برای سال آینده رشد ۸ درصدی اقتصادی را هدف‌گذاری کرده‌اند. هدفی که در همین ابتدای امر کارشناسان اقتصاد و فعالان صنعتی نسبت به آن بی‌تفاوت هستند. بهره‌گیری از ظرفیت‌های معدنی نقشی مهم و اثرگذار در رشد و توسعه اقتصادی بازی می‌کند. با وجود این، فعالان این بخش اعتقاد دارند در حال حاضر روند تولید و توسعه به قدری با چالش‌های جدی روبه‌رو شده است؛ که نباید به توسعه عملکردی در این بخش امید داشت. با وجود تمام ابهاماتی که در روند توسعه اقتصادی کشور برای سال آینده وجود دارد از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با برقراری امکانی برای بهبود شرایط، تداوم تولید را تسهیل کنند.

اقتصاد دستوربردار نیست

کیومرث فتح‌اله کرمانشاهی، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابی رشد ۸ درصدی اقتصادی برای سال آینده گفت: با نگاهی گذرا به شاخصه‌های اقتصادی درمی‌یابیم، چنین هدف‌گذاری محقق نمی‌شود. البته چنانچه دولت به وعده‌های خود عمل کند و در مسیر بهبود شرایط گام بردارد، می‌توان به توسعه اقتصادی امید داشت اما کسب چنین اعداد و ارقامی واقعی به نظر نمی‌رسد. وی در ادامه افزود: رشد اقتصادی همگام با کنترل تورم، نقدینگی و بهبود شرایط تولید حاصل می‌شود. به بیان دیگر، تمام شاخصه‌های اقتصادی باید رو به بهبود بروند. در همین حال روند توسعه اقتصادی براساس برنامه، هدف‌گذاری شود. این کارشناس اقتصاد افزود: رشد اقتصاد با دستور محقق نمی‌شود. با دستور و حرف و سخن، نمی‌توان شرایط تولید و اقتصاد را بهبود بخشید. در موقعیت کنونی برای بهبود شرایط باید میان اجزای مختلف اقتصادی دولت، هماهنگی و همسویی باشد. وی در ادامه ضمن تاکید بر اثرگذاری روابط سیاسی و خارجی بر روند توسعه اقتصادی، بهبود در تعاملات جهانی را پیش‌شرط مهمی در مسیر توسعه اقتصادی دانست. کرمانشاهی گفت: در حال حاضر بیش از ۱۰۰ روز از روی‌کار آمدن دولت سیزدهم می‌گذرد اما در همین زمان شاخص‌های اقتصادی بهبود نیافته‌اند. به‌عنوان مثال، تورم رو به رشد بوده است. هرچند که این مشکلات ریشه در گذشته و مشکلات ساختاری دارد اما در چنین فضایی نمی‌توان به رشد قابل توجه اقتصادی امید داشت. بنابراین برای تحقق رشد اقتصادی منطقی باید در گام نخست در مسیر رفع چالش‌های ساختاری حاکم بر فضای اقتصادی کشور گام برداشت. در ادامه کوچک‌سازی و چابک‌سازی دولت و کنترل هزینه‌های آن در اولویت سیاست‌گذاران قرار گیرد؛ تا بدین ترتیب بخشی از کسری بودجه مرتفع شود. وی افزود: بهره‌مندی از انضباط مالی، هماهنگی میان اجزا اقتصادی دولت، جلوگیری از اقدامات و تصمیم‌گیری‌های جزیره‌ای و... می‌تواند در روند بهبود توسعه اقتصادی اثرگذار باشند؛ هرچند باز هم باید تاکید کرد که بهبود در روند توسعه اقتصادی، یک‌شبه حاصل نمی‌شود. رفع این کاستی به زمان نیاز دارد. کرمانشاهی در پایان رشد اقتصادی سالانه را تابعی از رشد اقتصادی در سال گذشته و برنامه‌های اقتصادی دولت دانست و تاکید کرد: بنابراین نمی‌توان به بهبود قابل‌توجه شرایط امید داشت. تنها با اخذ تصمیمات درست می‌توان به بهبود در مسیر منطقی و ملایم امیدوار باشیم.

وعده‌های بدون پشتوانه

علی‌محمد ابویی مهریزی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: با توجه به شرایط موجود تحقق رشد ۸درصدی در اقتصاد بعید به نظر می‌رسد. روند فعالیت در صنایع فولادی کشور نیز در طول سال‌های اخیر با چالش‌های جدی روبه‌رو شده است. همین مشکلات نیز مانع توسعه عملکردی صنایع می‌شوند.

وی با اشاره به روند توقف تولید صنایع فولاد در ماه‌های گرم سال گفت: این کمبود زمینه کاهش قابل‌توجه تولید در صنایع فولادی و همچنین توقف کامل تولید را برای یک دوره زمانی فراهم کرد. در همین حال وعده قطع گاز در زمستان نیز داده شده است. این کمبود و قطعی برق و گاز از چالش‌های ساختاری در بخش انرژی کشور نشأت می‌گیرد. بنابراین نمی‌توان به بهبود شرایط تولید و رشد امید داشت. ابویی در ادامه افزود: چالش‌های متعدد دیگری نیز در طول این سال‌ها بر عملکرد صنایع سایه افکنده است. قوانین متعدد و دست‌وپاگیر، نبود شفافیت و ثبات اقتصادی و همچنین تغییر مداوم سیاست‌گذاری‌ها را باید از مهم‌ترین موانع رشد صنایع فولاد دانست. در چنین شرایطی و با توجه به تورم و رکودی که بر اقتصاد کشور، سایه افکنده است؛ نمی‌توان به روند رو به رشد اقتصادی امید داشت.

سخن پایانی

بی‌توجهی دولت به توسعه زیرساختی یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی تولیدکنندگان و فعالان صنعتی بوده است. این گلایه‌ها در گذشته بیشتر به بخش حمل‌ونقل اختصاص داشتند اما در سال‌های اخیر مشخص شد که حتی زیرساخت‌های انرژی نیز متناسب با رشد جمعیت و توسعه صنعتی کشور ارتقا نیافته‌اند. در چنین فضایی حتی حداقل الزامات رشد و توسعه اقتصادی وجود ندارد. بنابراین حرکت در مسیر توسعه مستلزم بازنگری جدی در روند سیاست‌گذاری‌های دولتمردان است. در همین حال باید روندی حمایت‌گونه و منطقی از تولید و صنایع ایجاد شود تا شاهد تداوم توسعه صنعتی در کشور باشیم.

افزایش خرید آهن اسفنجی از ترس قطع برق و گاز

مدیرعامل مجتمع فولاد غدیر نی‌ریز گفت: قیمت‌گذاری محصولات فولادی تحت تأثیر تبعات قطع گاز و برق قرار می‌گیرد و اغلب روند افزایشی قیمت‌ها بر بازار حاکم می‌شود. محسن مصطفی‌پور در گفت‌وگو با فولادبان افزود: قطع برق و گاز فولادسازان و واحدهای تولیدکننده اثر جدی بر کاهش تولید خواهد گذاشت و موضوعی کاملا بدیهی و روشن است.

وی تصریح کرد: در تابستان قطعی برق بر بخش تولید اثر گذاشت و موجب کاهش درآمدهای آنها شد و در زمستان هم قطعی گاز بر فضای تولیدات صنایع فولادی و زنجیره فولاد سایه می‌اندازد.

مصطفی‌پور گفت: مجموعه‌های فولادی درحال‌حاضر با این پیش‌فرض که در آتیه نزدیک، گاز واحدهای احیاء مستقیم که تولیدکننده آهن اسفنجی هستند، قطع خواهد شد و تولید آهن اسفنجی به حداقل می‌رسد تقریباً یک رویکرد حمله‌ای نرخ در پیش گرفته‌اند.

وی افزود: واحدهای تولید فولاد، خرید آهن اسفنجی را بالاتر برده‌اند چون پیش‌بینی می‌کنند به زودی تأمین آهن اسفنجی محدود می‌شود. مدیرعامل مجتمع فولاد غدیر نی‌ریز ادامه داد: محدودیت گاز و قطع آن هم در تولید کارخانه‌ها اثر می‌گذارد و موجب عدم نفع و از بین رفتن سود شرکت‌ها می‌شود و هم تأثیر روانی بر بازار دارد. مصطفی‌پور گفت: تأثیر قطعی برق و گاز این است که به لحاظ روانی، بازار یک حباب هم به خودش می‌گیرد که این فضا را در آینده نزدیک شاهد خواهیم بود و اثر جدی بر کل زنجیره خواهد گذاشت. وی افزود: تاکنون از وزارت نیرو و نفت ابلاغیه‌ای مبنی بر قطعی گاز نداشته‌ایم و از مابقی واحدها و کارخانه‌های تولیدی هم اطلاعی ندارم.

نگرانی نوردکاران از شیوه‌نامه جدید تنظیم بازار فولاد

عضو هیئت مدیره انجمن نوردکاران فولادی ایران با اشاره به اینکه طرح ارائه‌شده برای تنظیم بازار هنوز نقاط تاریکی دارد، گفت: با ارائه طرح کامل همراه با جزئیات، نحوه عرضه و قیمت‌گذاری محصولات بهتر خواهد شد، اما عرضه پرمیوم با توجه به ناکافی بودن عرضه‌ها سودی برای نوردکاران ندارد. امید ظفر در گفت وگو با فولادبان در رابطه با شیوه‌نامه جدید مدیریت و تنظیم بازار گفت: این شیوه‌نامه با الزام ارائه همه کالاهای تولید داخلی با شرایط و تنوع کاملا متفاوت در بورس کالا، توسط مدیران وزارتخانه محترم صنعت، معدن و تجارت تدوین شده و بنا بر شواهد به زودی اجرایی خواهد شد. وی در ادامه صحبت‌های خود تصریح کرد: متاسفانه، این طرح بدون مشورت تشکل‌ها طراحی و به صورت مبهم ارائه شده است. به همین خاطر نقاط ضعف و قوت آن خیلی روشن نیست و حواشی سبب ایجاد جو منفی روانی نسبت به آن شده است. عضو هیئت مدیره انجمن نوردکاران فولادی ایران با اشاره به اینکه موضوع طرح و اجرای این شیوه‌نامه از هم جدا است، افزود: طرح با مشورت انجمن‌ها به امید خدا اصلاح می‌شود و نقاط قوت تقویت و نقاط ضعف آن کمرنگ می‌شود، ولی مسئله این است که این طرح با محوریت بورس کالا اجرا می‌شود و با توجه به اجرای شیوه‌نامه در سنوات گذشته، نوردکاران را نگران کرده است. ظفر درباره ابهام‌های این طرح گفت: در حال حاضر، هنوز هیچ پیش‌نویس و یا دستورالعمل اجرایی از این طرح ارائه نشده است، ولی شاید ارائه کامل طرح با جزئیات نقاط تیره این طرح را روشن کند و در حالت خوش‌بینانه وضع بازار به حالت ثبات درآید. وی با ذکر مثالی تصریح کرد: به طور مثال در خصوص بحث عرضه برخی از تولیدکنندگان شمش و اسلب در بورس کالای ایران، روش جدید عرضه با نام قراردادهای بلندمدت یا عرضه پرمیوم که طبق اطلاعیه بورس از روز ۲۶آبان اجرایی شد، واقعا مورد اعتراض همه نوردکاران است. عضو هیئت مدیره انجمن نوردکاران فولادی ایران در مورد این طرح تأکید کرد: طبق این طرح شرکت‌های فولادی تولیدکننده شمش می‌توانند نسبت به عرضه تا ۶۰ درصد محصولات تولیدی خود برای تا ۶ ماه آینده اقدام کنند و در صورت عدم انجام معامله، شرکت عرضه‌کننده مجاز به صادرات شمش خریداری نشده است. ظفر اضافه کرد: خریداران (کارخانجات نوردی) باید برای ثبت تقاضای خرید خود معادل ۶ درصد قیمت پایه را به حساب بورس کالا پرداخت کنند. قیمت شمش در آینده (مثلا اسفندماه بر اساس متوسط قیمت سه عرضه قبلی از آن تعیین می‌شود) و خریداران در خصوص پرمیوم یا وجه بیشتر با یکدیگر رقابت خواهند کرد و در صورت موفقیت به خرید باید یک تا ۲ درصد دیگر نیز به عنوان تضمین خرید پرداخت کنند. سوال اینجاست؛ مگر نوردکار می‌تواند ۶ درصد سرمایه خود را برای یک مدت طولانی از گردش خارج کند و پس از طی این مدت تازه با قیمت روز خرید کند؟ وی گفت: در صورتی که عرضه به صورت مداوم و مکفی باشد، آیا نیاز است کسی از الآن مواد اولیه ۶ ماه آینده خود را خریداری کند؟ این یکی از نقاط عجیب این طرح است. قیمت حداقل ۹۵ درصد فوب هم که خود شاهکاری است. ۹۵ درصد فوب کجا؟ چرا فوب وقتی ما درب کارخانه تحویل می‌گیریم؟ وقتی می‌گوییم فوب، چطور می‌توانیم بگوییم طرح وابسته به ارز و دلار نیست؟ به هر حال امیدواریم طرح به صورت عجولانه اجرا نشود و با مشورت تشکل‌ها نقاط ضعف آن رفع شود.

دست‌یابی به رکورد روزانه ۳۷ ذوب در فولادسبا

مدیر عملیات مجتمع فولاد سبا با اعلام رکورد روزانه ۳۷ ذوب در کوره‌های قوس الکتریکی شماره ۱ و ۲ مجتمع فولاد سبا گفت: این رکورد روزانه که در سوم آبان ماه به ثبت رسید، مبین هماهنگی کامل بین واحدهای مختلف تولیدی و پشتیبانی اعم از خرید و آهن‌سازی، فولادسازی، ریخته‌گری، نورد، نسوز، جرثقیل‌ها، کنترل کیفی، برنامه‌ریزی و کنترل روش‌های تولید، و واحدهای مختلف فولاد مبارکه است.

به گزارش روابط عمومی فولاد مبارکه اصفهان، بهمن خلیلی اظهارکرد: پس از انجام نوسازی خط قدیم مجتمع فولاد سبا و انجام تعمیرات اساسی به‌صورت هم‌زمان و با رفع موانع پایین‌دستی کوره‌های قوس، شاهد روان‌تر شدن کار عملیات در واحدهای مختلف هستیم. مدیر عملیات مجتمع فولاد سبا خاطرنشان کرد: این رکورد در حالی اتفاق افتاد که این مجتمع در حال طی کردن شیب آموزشی پس از انجام نوسازی خط است، ضمن اینکه همکاران با تلاش مضاعف در حال برطرف کردن موارد مربوط به راه‌اندازی و تثبیت شرایط بهینه برای خط تولید نیز هستند. ضمن اینکه روش‌های جدید و نوآورانه در فرآیندهای تولیدی و تعمیراتی توسط کارکنان پرتلاش ناحیه از عوامل تأثیرگذاری است که باعث شده گریدهای جدیدی ازجمله API X۶۰ و API X۷۰ با موفقیت در ماه جاری تولید شود.

احسان عباد، رئیس فولادسازی نیز در این خصوص یادآور شد: در سال «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی» با همت و پیگیری‌های مدیریت مجتمع فولاد سبا و مدیریت عالی شرکت فولاد مبارکه و اجرای موفق تعمیرات سالیانه و رفع اشکالات ناشی از توسعه واحد فولادسازی و بهینه‌سازی قسمت‌های فرسوده، تولید کیفی آهن اسفنجی توسط واحد آهن‌سازی مجتمع فولاد سبا، بهبود شرایط برقی کوره و تنظیمات آن و همچنین همت و تلاش کارکنان خدوم واحد فولادسازی و بهبود دستورالعمل‌های تولیدی موفق به تخلیه ۳۷ ذوب شدیم و امید داریم با رفع سایر مشکلات و اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی در دست اقدام و همچنین رفع مشکل SVC کوره یک در آینده نزدیک زیربنای تولید حداکثری در مجتمع فولاد سبا مهیا شود. سیروس اسدی، رئیس واحد حمل مواد نیز تصریح کرد: واحد حمل مواد به‌عنوان واحد بالادستی فولادسازی، هم‌راستا با این واحد و با هماهنگی و همدلی کامل کارکنان دو واحد، با تدارک و توزیع به‌موقع کلیه مواد اولیه موردنیاز فولادسازی برای تولید گریدهای موردنظر و همچنین افزایش آماده‌به‌کاری و کاهش توقفات اضطراری کلیه تجهیزات خط (شامل غبارگیرهای اصلی کوره‌ها و تجهیزات انتقال و ذخیره‌سازی و...) نقش خود را در تحقق این رکورد ایفا کرد. در ادامه مهدی ناظم‌الرعایا، رئیس نورد گرم مجتمع فولاد سبا عوامل دست‌یابی به این رکورد را برنامه‌ریزی دقیق و شبانه‌روزی کارکنان در این خصوص و همچنین تشکیل جلسات منظم تولید، تعمیرات و پشتیبانی دانست و افزود: این رکورد جدید زمانی محقق شد که تولید نورد پس از اجرای توسعه که شامل نصب قفسه ۷ و ریومپ کامل اتوماسیون جدید نورد بود از نقطه صفر شروع شد و خوشبختانه پس از گذشت زمان کمی از راه‌اندازی به این رکورد دست یافتیم. جواد صباغی، رئیس ریخته‌گری مداوم سبا نیز تصریح کرد: با همت و تلاش کارکنان ریخته‌گری سبا در راه‌اندازی ماشین ۱ ریخته‌گری، پس از بازسازی و بهینه‌سازی آن در جهت رفع موانع تولیدی و همچنین کنترل هرچه بهتر فرآیند بر اساس دستورالعمل‌های کاری، رکورد ریخته‌گری ۳۷ ذوب در روز حاصل شد که در این زمینه از تلاش، همکاری و همدلی کلیه کارکنان تولید، تعمیرات و تعمیرگاه ریخته‌گری تشکر و قدردانی می‌شود. امید جوانمردی، سرپرست تعمیرات فولادسازی با اشاره به رکورد قبلی ۳۶ ذوب در این مجتمع، افزود: تعمیرات سالیانه باکیفیت، سرمایه انسانی متخصص و تلاش مستمر نفرات تعمیرات سبب کاهش توقفات خط تولید شد؛ ضمن اینکه برنامه‌ریزی بهینه زمان توقفات برنامه‌ریزی‌شده، تعویض تجهیزات و قطعات مستعمل مطابق با استانداردهای برنامه‌ریزی‌شده از دیگر عوامل تأثیرگذار در کاهش نرخ خرابی‌ها بود. روح‌اله جمالی، کارشناس تولید هم خاطرنشان کرد: کاهش توقفات و رفع معضلات ریومپ تعمیرات سالیانه، افزایش کیفیت آهن اسفنجی و متعاقبا کاهش توقفات نسوز و کاهش مصرف انرژی، کنترل بهینه در فرآیند تولید و سرباره‌سازی، بهینه‌سازی سیستم الکترود رگولیشن در کوره ۱ و بهبود سایر دستورالعمل‌های تولیدی و تعمیراتی از عوامل مؤثر در رسیدن به این رکورد است.

علی زاهدی، کارشناس فرآیند در ادامه، عوامل مؤثر در این رکورد را کاهش توقفات تأخیر، برنامه‌ریزی مناسب جهت سکوئنس‌سازی جهت پیشگیری از توقف کوره، افزایش yield وزنی در بالاترین حد در یک سال اخیر در اثر افزایش کیفیت آهن اسفنجی و کاهش مصرف برق و کاهش power on، افزایش pdw تغییر روش در فرآیند تولید کوره‌های قوس شامل روش سرباره‌سازی و دماهای کاری و تنظیمات بهینه سیستم الکترود رگولیشن و تلاش کارکنان و پیگیری و برنامه‌ریزی مدیریت در راستای کاهش توقفات خط برشمرد.

ابراهیم شکرانه، شیفت فورمن تولید تصریح کرد: با تلاش و همدلی مضاعف کارکنان فولاد سبا و با رعایت، انجام و پیگیری دستورالعمل‌های کاری و ایمنی به نحو مناسب، موفق به تولید ۳۷ ذوب شدیم و امیدوارم با ثبت رکوردهای جدید به چشم‌انداز ترسیم‌شده و اهداف شرکت دست یابیم.

محمدرضا صادقیان، تکنسین دفتر فنی تولید هم در دسترس بودن قطعات یدکی، بهینه‌سازی دستورالعمل‌های تعمیراتی، بهبود درخت‌واره تجهیزات همراه با متریال‌کدهای قطعات، تدوین استانداردهای تعمیراتی همراه با اصلاح شرح ایمنی و نظارت بر اجرای استانداردهای تعمیراتی به میزان ۱۰۰ درصد را از دیگر عوامل مهم برای دست‌یابی به این رکورد برشمرد.

چرا چین و هند دست از زغال سنگ بر نمی‌دارند؟

گروه معدن

استفاده از سوخت‌های فسیلی هر ساله در جهان با یک روند نزولی همراه است چرا که کشورهای مختلف در سراسر این کره خاکی به این مهم پی برده‌اند که استفاده بیشتر از سوخت هایی که آلاینده‌های بیشتری دارد، عمر زمین را کاهش داده است و همچنین روزی این منابع به پایان می‌رسند و آن زمان برای تغییر پایه انرژی بسیار دیر خواهد بود.

به گزارش معدن نیوز، با این حال کشورهایی هستند که هنوز هم از موضوع استفاده از این سوخت‌ها دفاع می‌کنند و از موضع خود کوتاه نمی‌آیند چرا که منافع ملی آنها به این نوع سوخت‌ها گره خورده است.

دلیلی وجود دارد که هند و چین در اجلاس آب و هوای گلاسکو از آینده زغال سنگ دفاع کردند چرا که هیچ کشوری در دهه گذشته ظرفیت نیروگاه‌های زغال سنگ را بیشتر از این دو تولیدکننده اصلی گازهای گلخانه‌ای اضافه نکرده است.

چین و هند درحال‌حاضر روزانه ۱۴ میلیون تن کثیف‌ترین سوخت فسیلی را استخراج می‌کنند. زغال سنگ نه تنها برای نیازهای فعلی آنها به انرژی حیاتی است، بلکه به نظر می‌رسد در دهه‌های آینده نیز نقش مهمی داشته باشد. این در حالی است که دو غول آسیایی حجم عظیمی از انرژی‌های تجدیدپذیر را نصب کرده و اهدافی را برای به صفر رساندن انتشار گازهای گلخانه‌ای دنبال می‌کنند. با این حال رفتارهای ضد و نقیض آنها در این زمینه باعث شده است تا بسیاری از کارشناسان در یافتن روش آینده این دو کشور برای تامین انرژی سر در گم باقی بمانند.

بر اساس گزارش گلوبال انرژی مانیتور، خط لوله جهانی انرژی زغال سنگ در دست ساخت، سال گذشته افزایش یافت، این برای نخستین بار است که از سال ۲۰۱۵ به این طرف این عدد مثبت می‌شود، که بخش عظیم آن توسط موجی از تاسیسات جدید پیشنهادی در چین هدایت شد. دولت هند پیش‌بینی می‌کند ظرفیت کارخانه زغال سنگ از ۲۰۸ گیگاوات تا سال ۲۰۳۰ به ۲۶۷ گیگاوات افزایش یابد. به طور معمول، انتظار می‌رود که نیروگاه‌های جدید زغال سنگ حداقل برای ۳۰ سال کار کنند و نقش سوخت را در ترکیب انرژی جهانی پس از اواسط قرن تثبیت کنند.

مذاکره‌کنندگان روز شنبه با تغییراتی در آخرین لحظه در معاهده COP۲۶ دست و پنجه نرم کردند که درخواست برای تسریع در «حذف تدریجی» برق زغال سنگ را پس از مخالفت‌های هند و چین به تعهد برای «کاهش تدریجی» استفاده از سوخت فسیلی تغییر داد. این باعث واکنش شدید علیه این دو کشور شد و آلوک شارما رئیس COP۲۶ در مصاحبه‌ای با بی‌بی سی گفت که چین و هند باید این سطح از مخالفت را که باعث تغییر در یک قسمت مهم از این معاهده شده است را توضیح دهند.

در همین حال، معادن در سراسر چین و هند در هفته‌های اخیر تولید خود را افزایش داده‌اند تا از بحران عرضه که باعث کمبود گسترده برق و محدود کردن فعالیت‌های صنعتی شده است، کاسته شود. معدنچیان چین هدف دولت را برای افزایش تولید به ۱۲ میلیون تن در روز شکسته اند، در حالی که تولید روزانه هند نزدیک به ۲ میلیون تن است. یانگ ویمین، یکی از اعضای کمیته اقتصادی کنفرانس مشورتی سیاسی خلق چین و مشاور دولت، روز شنبه در کنفرانسی در پکن گفت: قطع برق از اواسط تا اواخر سپتامبر نشان می‌دهد که ما هنوز آمادگی کافی را نداریم. او گفت که برای تکمیل پروژه‌های رو به افزایش انرژی‌های تجدیدپذیر به میزان بیشتری سرمایه‌گذاری بر روی نیروگاه‌های سوخت فسیلی نیز است تا تامین برق مورد نظر ساخت تجهیزات انجام شود.

بر اساس گزارش بلومبرگ نف، سهم زغال سنگ در تولید برق جهانی در سال ۲۰۲۰ به ۳۴ درصد کاهش یافت، که کمترین میزان در بیش از دو دهه اخیر است، اگرچه همچنان سوخت فسیلی بزرگترین منبع انرژی باقی مانده است.

با این حال در چین، سوخت فسیلی حدود ۶۲ درصد از تولید برق در سال گذشته را به خود اختصاص داده است. رئیس‌جمهوری شی جین پینگ هدفی را برای کشور تعیین کرده که مصرف سوخت خود را در سال ۲۰۲۵ به اوج برساند و در نظر دارد تا سال ۲۰۶۰ منابع انرژی غیرفسیلی از ۸۰ درصد کل ترکیب منابع فراتر رود. برای هند، زغال سنگ از اهمیت بیشتری برخوردار است و ۷۲ درصد از تولید برق را تشکیل می‌دهد. تحلیلگران بلومبرگ ماه گذشته در یادداشتی گفتند که این سوخت تا سال ۲۰۵۰ همچنان ۲۱ درصد از ترکیب برق هند را تشکیل می‌دهد. دباسیش میشرا، از تحلیلگران اقتصادی هند، گفت که زغال سنگ «می تواند به کشور کمک کند تا نیازهای انرژی خود را بدون وابستگی به واردات برآورده کند»، به ویژه از آنجایی که جایگزین هایی مانند انرژی هسته‌ای به دلیل هزینه‌های بالا و نگرانی‌های ایمنی با مشکل مواجه شده‌اند.

دانشمندان علوم هواشناسی اصرار دارند که فشار کشورهای مصرف‌کننده زغال سنگ برای اجازه استفاده طولانی مدت از سوخت با تلاش برای محدود کردن افزایش دمای جهانی به ۱.۵ درجه سانتیگراد - نسبت به سطوح قبل از صنعتی شدن - ناسازگار است.

متیو انگلند، پروفسور ساینتیا در مرکز تحقیقات تغییرات آب و هوایی در دانشگاه نیو ساوت ولز در سیدنی، در بیانیه‌ای گفت: «زغال‌سنگ باید رها شود تا بتوانیم آینده آب و هوایی ایمن را تضمین کنیم. بدون اقدام فوری برای باقی ماندن ذخایر سوخت‌های فسیلی جهان در زمین نمی‌توان به صفر خالص رسید.»

خبر

افزایش اندک نرخ سنگ‌آهن

روز جمعه نرخ معاملات آتی سنگ‌آهن به دنبال برخی اخبار مثبت از بخش دارایی چین که اخیرا دچار بحران شده، افزایش یافت، اما معامله‌گران نسبت به چشم‌انداز کلی تقاضا در بزرگترین تولیدکننده فولاد جهان هنوز محتاط هستند. به گزارش فولادبان، روز جمعه پرمعامله‌ترین قرارداد سنگ‌آهن برای تحویل در ماه ژانویه در بورس کالای دالیان چین با ۲/۵ درصد افزایش به ۵۳۶ یوان (۸۴ دلار) در هر تن رسید. این قرارداد در اوایل روز به ۵۰۹/۵۰ یوان رسید که کمترین میزان از ۶ نوامبر ۲۰۲۰ بود و ششمین کاهش متوالی هفتگی خود را نشان داد. در بورس سنگاپور، قرارداد ماه دسامبر سنگ‌آهن با ۵/۱ درصد افزایش به ۹۰/۶۰ دلار در هر تن رسید. آتیلا ویدنل، مدیرعامل موسسه Navigate Commodities در سنگاپور در تحلیل بازار سنگ‌آهن گفت: انبوهی از اخبار مثبت از شرکت‌های ساختمانی در چین وجود داد. نگرانی‌ها در مورد مشکلات بدهی شرکت‌های ساختمانی چین، بخشی که حدود یک‌چهارم تقاضای داخلی فولاد را تشکیل می‌دهد، اخیراً بر نرخ سنگ‌آهن و فولاد فشار وارد کرده است. بر اساس داده‌های موسسه SteelHome، نرخ معاملات نقدی سنگ‌آهن با عیار ۶۲ درصد در چین در روز پنجشنبه ۹۰ دلار در هر تن بود که کمترین نرخ در ۱۸ ماه اخیر است. محدودیت‌های زیست‌محیطی که کارخانه‌های فولاد چین را مجبور به کاهش تولید در امسال کرده است، احتمالا تا پس از المپیک پکن در ماه فوریه ادامه خواهد داشت زیرا مقامات پکن به دنبال پاک‌سازی آسمان‌های مملو از دود این کشور هستند. ریچارد لو، تحلیلگر ارشد موسسه CRU در پکن گفت: با وجود کاهش مداوم تولید فولاد، تقاضای ضعیف منجر به تعادل ضعیف بازار شده و قیمت‌ها و حاشیه‌های فولاد را کاهش داده است. علاوه بر این، موجودی سنگ‌آهن به سطح بالایی در چندین سال اخیر رسیده است. قیمت میلگرد در بورس آتی شانگهای ۲/۲ درصد رشد کرد در حالی که کویل نورد گرم ۱/۳ درصد و فولاد ضدزنگ ۰/۴ درصد افزایش یافت.

با بنیان سلامت پاسارگاد دیگر نگران
هزینه های گران دندانپزشکی خود نباشید
شرکت تعاونی خدمات بهداشتی و درمانی
بنیان سلامت پاسارگاد

خدمات قابل ارائه در شرکت بنیان سلامت پاسارگاد

۱- خدمات اقساط دندانپزشکی طی ۱۲ قسط ماهیانه بدون بهره
۲- خدمات تخفیفی و مزایای ویژه قابل ارائه به اعضاء باشگاه مشتریان بنیان سلامت
۳- ارائه کارت های دندانپزشکی از ۵۰ تا ۹۰ درصد پوشش به صورت انفرادی و گروهی
۴- کلیه خدمات ایمپلنت، کامپوزیت و ... با حداقل هزینه در ۴۵۰ مرکز دندانپزشکی در سراسر کشور
۵- معاینه و چکاپ و انجام خدمات دندانپزشکی بصورت یونیت سیار دندانپزشکی در محل سازمانها، شرکت ها و کارخانجات تولیدی

دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
از جشنواره ملی صنعت سلامت محور
دارای تندیس کارآفرین برتر
از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

SAGD
نماینده انحصاری ساجد سوئیس
در کشور جمهوری اسلامی ایران

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (۳۰خط)
www.bonyansalamat.com

روی خط خبر

معرفی ۱۴ واحد متخلف سیمان به تعزیرات

معاون نظارت، بازرسی و حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان هرمزگان گفت: درمهر ماه گذشته ۱۴ پرونده تخلف برای متخلفان عرضه سیمان در استان تشکیل شده است.

عبدالرضا پیروی منش در گفت‌وگو با ایسنا با تاکید بر تداوم نظارت بر توزیع سیمان در استان، بیان کرد: واحدهایی که تخلف‌هایی مانند گران‌فروشی یا عرضه خارج از شبکه داشته باشند برخورد و به تعزیرات حکومتی معرفی می‌شوند.

معاون نظارت، بازرسی و حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان هرمزگان افزود: ۵۲۰ مورد بازرسی در مهر ماه گذشته از واحدهای عرضه و توزیع سیمان در استان بعمل آمده که این بازرسی‌ها منجر به تشکیل ۱۴ پرونده تخلف شده است.

وی عنوان کرد: پرونده‌های تشکیل شده شامل ۱۷ بند تخلف به ارزش ریالی بیش از ۳۳ میلیارد ریال جهت صدور رای نهایی به اداره کل تعزیرات حکومتی ارسال شد.

پیروی منش گفت: ستاد خبری سازمان صنعت، معدن و تجارت هرمزگان با شماره تلفن گویای ۱۲۴ آماده دریافت هرگونه نظر، پیشنهاد، انتقاد و شکایت‌های مردمی از واحدهای صنفی متخلف است.

پیگیر درخواست کارگران معدن مس هستیم

رئیس اداره کار، تعاون و امور اجتماعی سیرجان با اشاره به تجمع کارگران معدن مس «دره زار روچون» واقع در محدوده این شهرستان گفت: پیگیر حق و حقوق قانونی این کارگران از طریق مجتمع مس سرچشمه هستیم.

به گزارش ایرنا محمدرضا آقاخانی در جلسه بررسی مشکلات کارگران این معدن در محل فرمانداری با حضور نمایندگان کارگران معترض اظهارکرد: مقرر شد تمامی خواسته‌های قانونی این کارگران براساس قانون اداره کار از شرکت مس سرچشمه درخواست شود و کارگران به حقوق خود برسند. این کارگران فعال در معدن مس دره زار روچون در شهرستان سیرجان دست به تجمع زدند و خواسته‌های خود را به شرح نابرابری ساعت کار و دستمزد، اجرا نشدن طرح طبقه بندی، پرداخت نشدن حقوق یکسان و مکفی بین کارگران و نیز نداشتن امنیت شغلی عنوان کردند.

ایرنا مستقر در سیرجان به دنبال این تجمع پیگیر موضوع شد و با رئیس کارگاه این معدن تماس گرفت که وی پاسخ داد: معدن تحت پوشش مس سرچشمه است و این شرکت باید پاسخگو باشد. جلسه بررسی مشکلات این کارگران در فرمانداری سیرجان تشکیل و قرار شده است که پیگیری درخواست این کارگران در دستور کار قرار گیرد.شهرستان سیرجان در ۱۷۵ کیلومتری غرب مرکز استان کرمان قرار دارد.

شمش روی، صدرنشین سبد صادراتی زنجان

معاون امور بازرگانی و تجارت خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان زنجان گفت: شمش روی جزو بیشترین اقلام صادراتی استان است. امیرعلی مسیبی در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: حجم تجارت خارجی استان طی نیمه اول امسال بالغ بر ۴۸۳ میلیون و ۸۳۴ هزار دلار است.

وی با اشاره به میزان صادرات از مبدا تولید استان افزود: بالغ بر ۲۶۳ میلیون دلار به میزان ۱۷۴ هزار تن صادرات در این مدت از استان صورت گرفته است. این مسئول با بیان اینکه ارزش اقلام صادراتی استان بیش از میانگین کشوری است، ادامه داد: متوسط نرخ اقلام صادراتی استان ۱۵۱۴ دلار به ازای هر تن است که این میزان در سطح کشور ۳۶۳ دلار به ازای هر تن است.

معاون امور بازرگانی و تجارت خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان زنجان، تصریح کرد: بر اساس هدف‌گذاری صورت گرفته از صادرات استان در امسال، شاهد تحقق ۱۷۴ درصدی پیش‌بینی صورت گرفته تاکنون بودیم.

مسیبی با اشاره به عمده اقلام صادراتی استان زنجان یادآور شد: شمس روی، پروفیل، ترانسفورماتور، شمس سرب، خشکبار، کاغذ فلوتینگ، مفتول مسی، ظروف مسی، پلیمر پروپیلن، لبنیات و اکسید روی از جمله عمده اقلام صادراتی استان است.

فولاد قائنات در انتظار بهره‌برداری

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

مجتمع فولاد قاینات که بخش احیا (خط تولید آهن اسفنجی) آن تکمیل شده و در حال فعالیت آزمایشی است، با گذشت ۱۴ سال از آغاز عملیات اجرایی اکنون آماده افتتاح رسمی است.

به گزارش ایرنا، مجموعه فولاد قاینات در شمار طرح‌های فولاد استانی است که پس از مدتی توقف و کندی روند اجرا، با پیگیری مسوولان استان در ادوار مختلف و مشارکت دستگاه‌های ملی در سال‌های اخیر سرعت گرفت و پس از تولید آهن اسفنجی در مرحله فولادسازی قرار دارد.

فاز اول این کارخانه برای تولید آهن اسفنجی با ظرفیت سالانه ۸۰۰ هزار تن اکنون ۱۰۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد که در حال تولید آزمایشی است و ۳۰ هزار تن آهن اسفنجی نیز تولید کرده است.

فاز دوم کارخانه برای تولید فولاد اسفنجی با ظرفیت ۸۰۰ هزار تن سالانه در حال نصب تجهیزات است که با بیش از ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی قرار است در یک سال آینده به بهره‌برداری برسد و با راه‌اندازی کارخانه فولاد قاینات، خراسان جنوبی به جمع استان‌های دارای صنعت فولاد می‌پیوندد.

مسئولان کشوری و استانی در سال‌های اخیر چند بار از افتتاح این طرح فولادی در آینده نزدیک خبر دادند اما هر بار با تاخیر مواجه شد تا اینکه رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی اواخر تیر امسال در کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان گفت: قرار بود فاز نخست کارخانه فولاد قاینات در تیرماه افتتاح شود که به دلیل مشکلات سخت‌افزاری به تاخیر افتاد.

عباس جرجانی افزود: این طرح در مرحله سخت‌افزاری و تست گرم آن با مشکل مواجه شد که دوباره دستگاه‌های مربوطه تامین و بارگیری شده و در حال حمل به خراسان جنوبی است.

وی گفت: فاز دوم این طرح نیز ۸۶ درصد پیشرفت فیزیکی دارد و معافیت آخرین محموله ماشین‌آلات این فاز کارخانه از گمرک صادر شده و به‌زودی وارد کشور می‌شود که فاز دوم در یک سال آینده به بهره‌برداری خواهد رسید.

فولاد قائنات از کجا شروع شد؟

سال ۱۳۸۶ بود که با پیگیری و تقاضای نمایندگان وقت مردم در مجلس شورای اسلامی طرح احداث هشت کارخانه فولاد در استان‌های آذربایجان شرقی، چهارمحال و بختیاری، خوزستان، فارس، کرمان، یزد، خراسان جنوبی و خراسان رضوی با نام‌های فولاد میانه، فولاد چهارمحال و بختیاری، فولاد شادگان، فولاد نی‌ریز، فولاد بافت، فولاد بافق، فولاد قاینات و فولاد سبزوار با تعهد ساخت حدود سه سال و با هدف محرومیت‌زدایی آغاز شد.

شرکت ملی فولاد ایران در راستای اصلاح و افزایش ظرفیت فولاد در قالب طرح‌های استانی با سرمایه‌گذاری سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) اقدام به احداث کارخانه فولاد قاینات کرد.

طرحی که هدف از اجرای آن احداث کارخانه احیای مستقیم به ظرفیت ۸۰۰ هزار تن در سال برای تولید آهن اسفنجی و ایجاد کارخانه ذوب و ریخته‌گری برای تولید شمش فولادی بود. براساس اخبار و گزارش‌های موجود طرح فولاد قاینات در سال‌های آغاز اجرا در زمینه پیشرفت فیزیکی از هفت طرح فولاد دیگر کشور پیشی گرفته بود اما در دهه اخیر بیش از دیگر طرح‌ها با فراز و نشیب همراه بوده است.

در همه این سال‌ها به موازات پیشرفت طرح وعده‌های متعدد نیز با ذکر سال و حتی ماه توسط مسوولان کشوری و استانی مبنی بر افتتاح مجتمع فولاد قاینات سرخط رسانه‌ها قرار گرفت و این انتظار تا سال ۱۴۰۰ به طول انجامید.

مطالبه مردم و پیگیری مسئولان

تکمیل و افتتاح طرح فولاد قاینات به یکی از مطالبات مردم منطقه نیز تبدیل شد و سال ۱۳۹۸ جمعی از ائمه جمعه شهرستان‌های قاینات و زیرکوه با ارسال نامه‌ای به آیت الله سید ابراهیم رئیسی، رئیس وقت قوه قضاییه خواستار حل مشکلات فولاد قاینات شدند که در بخشی از این نامه آمده است: «همان‌گونه که مستحضرید از سال ۱۳۸۵ در دولت نهم پس از بررسی و امکان‌سنجی؛ تصمیم بر احداث هفت مجتمع فولادسازی در مناطق مختلف کشور عزیزمان ایران، از جمله در خراسان جنوبی در شهرستان قاینات منطقه نیمبلوک شد که عملیات احداث آن از سال ۱۳۸۵ آغاز شد. ۶ مجتمع فولادسازی در سایر نقاط کشور (سپیددشت چهار محال بختیاری؛ شادگان خوزستان؛ میانه آذربایجان شرقی؛ نیریز فارس؛ سبزوار خراسان رضوی؛ بافت کرمان) احداث، راه‌اندازی و به بهره‌برداری رسیده‌اند اما متأسفانه با وجود تلاش‌های انجام شده مجتمع فولاد قاینات با مشکلاتی مواجه شده و با توجه به اینکه تاکنون پیشرفت فیزیکی آن در فاز احیا ۷۰ درصد است از سه سال گذشته در وضعیت نیمه‌فعال و رکود به سر می‌برد.»

براساس آنچه در سوابق اجرایی این طرح آمده است، فولاد قاینات در سال ۱۳۸۶ با عقد قرارداد بین ایمیدرو و کنسرسیوم فعالیت خود را آغاز کرد و در فاصله زمانی سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۳ با توجه به مشکلات موجود از جمله تحریم‌ها و همکاری نکردن شرکت‌های خارجی ساخت پروژه به کندی پیش رفت.

بهمن ۱۳۹۳ طرح فولاد قاینات با نسبت ۶۵ درصد سهام به بخش خصوصی واگذار شد و پیرو این واگذاری شرکت پیمانکار ابتدای سال ۱۳۹۴ تاسیس و اداره امور اجرایی پروژه را برعهده گرفت.

اما اوایل سال گذشته مسوولان استان خراسان جنوبی اعلام کردند که با تدابیر صورت گرفته این طرح که اخیرا به دولت واگذار شده، سرعت می‌گیرد و فاز اول آن تا دهه فجر افتتاح می‌شود.

همچنین تاکید شد که اشتغال در طرح فولاد باید با اولویت جوانان منطقه انجام شود و با توجه به آب‌بر بودن پروژه شاید بین مردم نگرانی وجود داشته باشد اما با توجه به فناوری‌های جدید و استفاده از پساب فاضلاب کمترین میزان آب از منابع آب زیرزمینی برداشت خواهد شد.

اردیبهشت ۱۳۹۹ نماینده مردم قاینات و زیرکوه در مجلس شورای اسلامی با مدیرعامل شرکت ملی فولاد ایران دیدار کرد و خواستار برطرف شدن موانع و مشکلات این طرح فولادی شد.

سلمان اسحاقی با اشاره به دیدارش با مدیرعامل شرکت ملی فولاد ایران در کانال تلگرامی خود نوشت: انشاالله با پیگیری‌های مستمر، مذاکرات کارشناسی شده و همراهی استاندار و مدیران صنعت، معدن و تجارت، شرکت شهرک‌های صنعتی و فولاد کشور شاهد بهره‌برداری این پروژه بزرگ باشیم.

امیرحسین نادری، مدیرعامل سابق شرکت ملی فولاد ایران نیز خرداد پارسال در بازدید از روند اجرای طرح فولاد قاینات گفت: با توجه به پیگیری‌هایی که در زمینه این طرح صورت گرفته تلاش می‌کنیم طی ماه‌های آینده واحد احیا (آهن اسفنجی) فولاد قاینات به بهره‌برداری برسد.

وی افزود: با راه‌اندازی فولاد قاینات، خراسان جنوبی و قاینات به جرگه صنعت فولاد کشور می‌پیوندد و با استخدام گسترده‌ای که انجام خواهد شد در مرحله اول ۳۰۰ نفر به‌صورت مستقیم استخدام می‌شوند و به صورت غیرمستقیم نیز اشتغالزایی زیادی خواهیم داشت.

وی با اشاره به اینکه قول‌هایی برای راه‌اندازی فاز احیای کارخانه در امسال داده شده بود اظهارکرد: شیوع ویروس کرونا و برخی تحریم‌ها باعث تاخیر در راه‌اندازی کارخانه شد.

افتتاح پروژه تزریق گاز کارخانه و نوید بهره‌برداری

افتتاح پروژه تزریق گاز کارخانه برای راه‌اندازی واحد احیای مستقیم در آذر پارسال که همزمان با بازدید میدانی استاندار خراسان جنوبی از وضعیت پیشرفت فیزیکی کارخانه فولاد قاینات انجام شد، نوید بهره‌برداری از این مجموعه را داد.

حمید ملانوری در حاشیه افتتاح رسمی پروژه تزریق گاز این مجتمع گفت: فولاد قاینات، بزرگترین پروژه صنعتی استان خراسان جنوبی است که بعد از تغییر و تحولات چندین باره، به بخش دولتی سپرده شد و خوشبختانه شتاب گرفت. وی افزود: در تامین آب، برق و گاز پروژه مشکلاتی وجود داشت که با تلاش‌های مدیران استان، پیگیری نماینده مردم قاینات و زیرکوه در مجلس شورای اسلامی و مسئولان پروژه، برطرف شد.

استاندار خراسان جنوبی اظهارکرد: مشکل آب که رفع و گاز امروز به پروژه تزریق شد، پست برق هم تا پایان هفته راه‌اندازی می‌شود.

سرانجام رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی اوایل امسال اعلام کرد که طرح فولاد قاینات در بخش احیا (تولید آهن اسفنجی) ۱۰۰ درصد پیشرفت دارد و در مرحله تست گرم است.

عباس جرجانی گفت: طرح فولاد قاینات از طرح‌های اقتصاد مقاومتی است که مهم‌ترین طرح در میان ۱۹ طرح جهش تولید استان خراسان جنوبی به شمار می‌رود و با سرمایه‌گذاری ۸ هزار میلیارد تومانی در ۲ بخش تولید آهن اسفنجی و فولادسازی در حال اجرا است.

وی افزود: عملیات تست گرم طرح فولاد قاینات آغاز شد و نواقص تست گرم که رفع شود، آماده بهره‌برداری است، نیروهای این حوزه هم جذب شدند که در حال آموزش هستند و در مجموع ۴۰۰ نفر شغل ایجاد کرده است.

تولید نخستین آهن اسفنجی

استاندار خراسان جنوبی ۲۸ اردیبهشت امسال در نشست با وجیه الله جعفری، رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) در تهران، تسریع در راه‌اندازی کارخانه فولاد قاینات را اصلی‌ترین مطالبه استان برشمرد و خواستار آن شد که با توجه به وعده‌های قبلی ایمیدرو هرچه زودتر به نتیجه برسد.

مجتمع فولاد قاینات متشکل از سه واحد احیای فولادسازی و واحدهای جنبی با کمک ایمیدرو و شرکت ملی فولاد ایران در حال احداث است و با وجود آنکه افتتاح فاز اول کارخانه به دلیل آنچه مشکلات سخت‌افزاری اعلام شد، به تاخیر افتاد اما مهر امسال نماینده مردم قاینات و زیرکوه در مجلس شورای اسلامی از تولید نخستین آهن اسفنجی در این مجتمع خبر داد و گفت: مجتمع بزرگ فولاد قاینات با تولید نخستین آهن اسفنجی یک گام به تولید فولاد در کشور نزدیک شد.

سلمان اسحاقی افزود: پس از سال‌ها انتظار و در سومین روز هفته دفاع مقدس، امروز شاهد تولید نخستین آهن اسفنجی در مجتمع بزرگ فولاد قاینات بودیم که این محصول پس از تولید آزمایشی، نویدبخش راه‌اندازی کامل این مجتمع است.

وی ابراز امیدواری کرد: با پیگیری‌های ویژه، تلاش جهادی و اراده قوی پس از راه‌اندازی واحد احیا، تا یک سال دیگر واحد فولادسازی مجتمع فولاد قاینات نیز راه‌اندازی شود.

مدیرعامل مجتمع فولاد قاینات هم گفت: درحال‌حاضر بیش از ۳۷۰ نفر در مجتمع مشغول به‌کار هستند و برای واحد احیای مستقیم بیش از ۱۰۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری انجام و زمینه اشتغال برای چهار هزار نفر به شکل غیرمستقیم فراهم شده است.

محمد فخرآبادی افزود: در صورت تامین نقدینگی پس از آغاز به‌کار و فعالیت واحد احیای مجتمع فولاد شاهد فعالیت واحد فولادسازی خواهیم بود.

وی بیان کرد: تعداد نیروهای فعال در دوره راه‌اندازی این واحد حدود ۵۵۰ نفر بود و بیش از ۳۰۰ نفر شاغلان بومی این واحد هستند.

مدیرعامل مجتمع فولاد قاینات اظهارکرد: با راه‌اندازی واحد فولادسازی این مجتمع نیز سالانه بین ۸۰۰ هزار تا یک میلیون تن فولاد خام تولید و به بازار عرضه می‌شود.

وی گفت: همچنین با راه‌اندازی این واحد که به‌زودی شاهد تحقق آن خواهیم بود ۵۰۰ نفر مستقیم و حدود پنج هزار نفر غیرمستقیم مشغول به کار خواهند شد.

استاندار خراسان جنوبی سیزدهم آبان ماه جاری به همراه نماینده مردم قاینات و زیرکوه در مجلس شورای اسلامی و شماری از مسئولان با هدف اطلاع از روند تولید آزمایشی آهن اسفنجی و میزان آمادگی برای بهره‌برداری از این کارخانه بازدید کرد.

ملانوری در این بازدید گفت: خط احیای کارخانه فولاد قاینات که آهن اسفنجی تولید می‌کند با اقدامات خوبی که انجام شده، در حال فعالیت آزمایشی و آماده افتتاح رسمی است.

وی افزود: براساس توضیحات مسئولان مربوطه این خط آماده افتتاح است که از رئیس‌جمهوری و مدیران ملی برای بهره‌برداری رسمی از این مجموعه دعوت می‌کنیم.

استاندار خراسان جنوبی اظهارکرد: درحال‌حاضر حدود ۹۰۰ نفر به‌صورت مستقیم در کارخانه فولاد قاینات مشغول فعالیت هستند و توسعه بخش‌های دیگر مجموعه ضمن ایجاد اشتغال بیشتر و پایدارتر، به توسعه منطقه کمک می‌کند. وی با بیان اینکه فولاد قاینات از صنایع بزرگ و مادر در خراسان جنوبی است گفت: این مجموعه حرکت رو به رشد را برای آینده استان ایجاد می‌کند و می‌تواند سایر ظرفیت‌های معدنی و صنعتی را نیز فعال کند.

راه‌اندازی واحد فولادسازی با ظرفیت سالانه یک میلیون تن شمش فولاد می‌تواند کمک بزرگی به تامین فولاد مورد نیاز کشور باشد و موجب رونق اقتصاد شرق کشور به‌ویژه خراسان جنوبی شود. پیش‌بینی می‌شود با راه‌اندازی کامل مجتمع فولاد قاینات حدود ۲ هزار نفر به‌صورت مستقیم صاحب شغل شوند و پنج هزار راننده کامیون و تریلر نیز از مزایای آن بهره‌مند می‌شوند.

شهر قاین مرکز شهرستان قاینات در ۱۱۰ کیلومتری شمال بیرجند است.

معادن گچ در اصفهان اجازه فعالیت ندارند

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان گفت: معادن گچ در کلانشهر اصفهان باهدف کاهش انتشار ریز گردها و گردوغبار از ابتدای سال ۱۴۰۰ تعطیل شدند و اجازه فعالیت ندارند.

محمد سرجوقیان در گفت‌وگو با ایرنا افزود: بر اساس طرح جامع مقابله با گردوغبار، همه معادن گچ موجود در شعاع ۵۰ کیلومتری شهر اصفهان باید تعطیل شوند.

وی اضافه کرد: بیشتر کوره‌های گچ پزی اطراف اصفهان نیز بدنبال تعطیلی معادن و نبود مواد اولیه درخواست تغییر کاربری داده‌اند که این مسئله در دستور کار استانداری قرارگرفته است.

معاون امور معادن سازمان صنعت، معدن وتجارت استان افزود: در قانون معادن، ذکرشده که مرمت و بازسازی پس از پایان بهره‌برداری بر عهده اداره کل منابع طبیعی است، این موضوع که بهره‌بردار در زمان بهره‌برداری مرمت را انجام دهد نیز در دستور کار قرارگرفته است.

به گفته وی، باوجود ابلاغ کاهش آلایندگی به همه معادن و نظارت مستمر سازمان صنعت، معدن وتجارت و استقرار مسئول فنی سازمان نظام‌مهندسی، در صورت مشاهده، سازمان محیط‌زیست نیز می‌تواند با معدن متخلف برخورد کند.

معاون امور معادن استان، مجموع مجوزهای معدن استان را یک هزار و ۳۰۰ فقره اعلام کرد و افزود: از این تعداد ۸۴۳ معدن پروانه بهره‌برداری، ۱۵۰ معدن مجوز برداشت شن و ماسه و طرح‌های عمرانی و ۳۰۰ معدن نیز پروانه اکتشاف و گواهی کشف دارند.

سرجوقیان بابیان اینکه ۱۳۶ معدن در کلانشهر اصفهان درزمینه تولید سنگ تزیینی، مصالح ساختمانی، سنگ‌آهن، سرب و روی فعالیت می‌کنند، افزود: انواع سنگ‌های ساختمانی شامل مرمریت، تراورتن، مرمر، گرانیت با رنگ‌های مختلف، مواد فلزی شامل طلا، سرب، روی، آهن و مس، مواد غیرفلزی شامل بنتونیت، دولومیت و خاک‌های صنعتی همچنین انواع مصالح ساختمانی شامل شن و ماسه و گچ در استان اصفهان وجود دارد که این خطه را به استانی غنی ازنظر مواد معدنی تبدیل کرده است.

وی میزان تولید و ظرفیت اسمی معادن استان را افزون بر ۵۰ میلیون تن از انواع مواد معدنی شامل سنگ‌های تزیینی، مصالح ساختمانی، معادن فلزی و غیرفلزی عنوان کرد.

به گفته وی تولید واقعی معادن در سال ۱۳۹۹ افزون بر ۳۰ میلیون تن بوده است.

سرجوقیان افزود: مجموعه معادن استان برای ۱۲ هزار نفر اشتغال بطور مستقیم ایجاد کرده است.

وی افزود: به‌طور تقریبی نیمی از معادن استان انواع سنگ‌های تزیینی هستند و ازآنجاکه در استان اصفهان ۲ هزار و ۲۰۰ واحد سنگ‌بری فعال است، ماده معدنی تولیدشده در معادن به مصرف می‌رسد.

سرجوقیان بابیان اینکه از ۸۴۳ معدن فعال استان ۶۳۲ فعال و مابقی تعطیل هستند، افزود: معادن و محدوده‌های حبس شده، غیرفعال و راکد پس از شناسایی در قالب بسته‌های سرمایه‌گذاری برای مزایده عمومی در اختیار افراد واجد شرایط قرار خواهد گرفت.

وی برخی معادن اصفهان مانند نخلک را دارای ظرفیت گردشگری برشمرد و افزود: این معادن شناسایی‌شده‌اند و برای تقویت و توسعه گردشگری در دستور کار قرارگرفته‌اند.

گردشگری معدنی یکی از شاخه‌های ژئوتوریسم است. ژئوتوریسم، گردشگری آگاهانه و مسئولانه در دل طبیعت با شناخت پدیده‌های جغرافیایی و نحوه شکل‌گیری و تکامل آنهاست.

سرجوقیان با بیان اینکه معادن استان بطور تقریبی در همه شهرستان‌ها پراکنده است افزود: اردستان، اصفهان، خور و بیابانک، شاهین‌شهر، کاشان، نایین و نطنز از مناطق مهم معدن خیز استان است.

وی افزود: در سال گذشته، ۶۰ میلیارد تومان حقوق دولتی از محل فعالیت معادن استان وصول شد.

استان اصفهان جایگاه نخست معادن فعال در کشور را دارد و میزان استخراج اجازه برداشت معدن صادره ۴ میلیون و ۲۵ هزار تن است.

فعالان صنایع معدنی به تحقق رشد ۸درصدی اقتصاد خوشبین نیستند

هدف‌گذاری رویایی دولت

مرضیه احقاقی

رشـد اقتصادی ۸ درصدی در کانون برنامه‌های دولت سیزدهم برای سال ۱۴۰۱ قرار گرفته است. ابراهیم رئیسی در جلسه هیأت دولت درباره بودجه سـال آینده گفت: «بودجه ۱۴۰۱ برای رشـد اقتصـادی ۸ درصدی پیش‌بینی و برنامه‌ریزی شـده اسـت. البته تفاوت آن با سال‌های گذشته این است که استانداران برای بودجه و اعتبار به مسئولان مرکز مراجعه نمی‌کنند و به هر استان اعتباری داده شده تا سهمی در راستای تحقق رشد اقتصادی ایفا کنند.»

بدون تردید تحقق این هدف به الزاماتی نیاز دارد که ازجمله آنها می‌توان به بازنگری در شاخصه‌های اقتصادی کشور، مالیات، بهبود روند تولید و تجارت سـازنده با دنیا و... اشاره کرد. با این وجود به اعتقاد فعـالان صنعتی و تولیدکننـدگان، تحقق چنین هدفی در موقعیت کنونی کشور ممکن به‌نظر نمی‌رسد. این افراد با استناد به شرایط موجود، چنین هدف‌گذاری را دور از ذهن می‌دانند و تاکید دارند دولتمردان فقط می‌توانند با اصلاح سیاست‌گذاری در مسیر بهبود شرایط گام بردارند.

عکس: آیدا فریدی

رفع چالش‌ها ضروری است

آنوش رحام، دبیر سـندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فـولادی در گفت‌وگو بـا «روزگارمعـدن» و در ارزیابی وعده دولت برای رشـد اقتصادی ۸ درصدی در سـال آینده گفت: تحقق ایـن هدف با توجه بـه واقعیات موجـود، بعید به‌نظر می‌رسـد. دولت درحال‌حاضر با چالش‌های جدی در مسـیر تامیـن بودجه خود روبه‌رو اسـت و بعید به‌نظر می‌رسـد این کمبودها به‌زودی برطرف شوند.

وی در ادامـه، لازمـه تحقـق ایـن هدف را فـروش ۲۵۰ میلیـارد دلاری نفت دانسـت و گفت: بدون تردیـد با توجه به محدودیت‌هایی که در سـایه تحریم بـر روابط بین‌المللی ما سـایه افکنده، چنین هدفی ممکن نیسـت. حتی اگر این تحریم‌هـا برطرف شـوند، باز هـم نمی‌توان بـه چنین روند توسعه‌ای در یک بازه زمانی کوتاه امید داشت.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسـد که میزان جذب سرمایه خارجی در کشور طی سال‌های گذشته بسیار محدود و نزدیـک به صفر بوده و همین موضوع نیز نشـانه دیگری از رویایی بودن هدف‌گذاری یادشده است.

این فعال صنعت فولاد اظهارکـرد: بخش‌های مولد اقتصاد کشـور دست‌کم در ۴ سال اخیر و با فشارهای ناشی از تحریم ایالات متحده علیه ایران و محدودیت ایران در روند تعامل با جهان، تحت فشـار قـرار دارند و صادرات و واردات به‌شـدت محدود و در همین حال اجرای طرح‌های توسـعه‌ای در صنایع گوناگون و همچنین اجرای فعالیت‌های بازسـازی و نوسـازی صنعتی با چالش جدی روبه‌رو شـده اسـت. همین کمبودها مانع دسـت یافتن به رشد ۸ درصدی هستند؛ درنتیجه شاید اگر تحقق هدف یادشـده منوط به یک بازه زمانی چند سـاله باشـد، منطقی‌تر بود. رحام افزود: البته شاید این هدف‌گذاری فقط بهانه‌ای برای ایجاد انرژی در روند رشـد توسعه صنعتی و همچنیـن زمینه‌ای برای رفع مشـکلات این بخش باشـد. به‌هرحال چنانچه مقرر شـود فعالان بخـش معدن و صنایع معدنی در مسـیر بهبود تولید و توسـعه صنعتی گام بردارند، بایـد بـرای واردات قطعات، تجهیـزات، مواد اولیـه موردنیاز تولیـد و فناوری‌های نوین برنامه‌ریزی شـود. در همین حال برای رفـع تحریم‌های اعمالی علیه ایران، افزایش فروش نفت در بازارهای جهانی و بازگشـت ارز بلوکه‌شـده ایران در سایر کشورها برنامه‌ریزی شود. دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی گفت: با وجود تمام موارد یادشـده از دولت انتظـار می‌رود با هدف بهبود شـرایط و حرکت در مسیر رشد اقتصادی، مشکلات و چالش‌های موجود در مسیر صنایع را برطرف کند و مقررات‌زدایی جزو نخسـتین اولویت‌های دولت باشد. در روند تولید و فعالیـت صنایع با مقررات بسـیار متعـدد و متضاد روبه‌رو هسـتیم که حذف آنها آغازگر مسیر رشد و توسـعه صنعتی اسـت. در واقع باید این‌طور ادعا کرد که در کشـور اثرات خودتحریمی به مراتب قوی‌تر از تحریم اسـت و فشـار مضاعفـی بر صنایع تحمیل می‌کند. وی با اشـاره به شـیوه‌نامه جدید وزارت صنعت، معـدن و تجارت که با هدف تنظیم بازار تدوین‌شـده، افزود: این دستورالعمل غیرمنطقی و ناکارآمد اسـت. اجرای این شـیوه‌نامه همچون حل جدول سـودوکو می‌ماند. به‌علاوه آنکه مشـخصا دولت در حل‌وفصل شـرایط و ساده‌سـازی مقررات مشـکل دارد و تـا زمانی که این مشـکلات برطرف نشـوند و همچون کشورهای پیشرفته نتوانیمدر یک روز مجوز کسـب‌وکار یا صادرات دریافت کنیم نباید به توسـعه اقتصادی دل ببندیم. تا زمانی که روند تولید در صنایع وابسـته به امضاهای طلایی باشـد، پیشرفت ساده نیست. درواقع رسیدن به چنین رشدی با وجود بروکراسی‌های پیچیده اداری در کشـور ممکن نیست، مگر آنکه هدف دولت خام‌فروشی و فروش منابع کشور باشد.

رحام درباره الزامات توسـعه صنعتی در زنجیره فولاد گفت: درحال‌حاضر شاهد انحصار قابل‌توجهی در میانه زنجیره فولاد هسـتیم. فعالان میانه زنجیره از انواع رانت و امتیازات دولتی برخوردار هسـتند؛ یعنی سـود عادلانه در ایـن زنجیره دیده نشـده، چراکه بخـش قابل‌توجهی از یارانه‌ها بـه تولید فولاد خـام اختصاص می‌یابد. بر همین اسـاس نیز بخش عمده‌ای از صـادرات فولاد مـا درحال‌حاضر به فروش فـولاد خام در بـازار جهانی اختصاص‌یافته اسـت. در واقع سیاسـت‌گذاران این بخش هنوز به رشـد در انتهای زنجیره و توسـعه صنایع تکمیلی و تاثیر آن بر روند توسعه اقتصادی، باور پیدا نکرده‌اند. این در حالی اسـت که از مدت‌های پیش، رشد صنایع فولاد روی حلقه‌های انتهایی این زنجیره متمرکز شـده اسـت. اما این موضوع هنوز در ایران اصلاح‌نشـده و همچنان به توسعه واحدهای فولاد میانی در کشـور توصیه می‌شود. بدون تردید تا زمانی که اعطای یارانه قابل‌توجه دولتی به سـرمایه‌گذاری تغییر نکند، همچنان این روند ادامه دارد و نباید شـاهد رشد در روند توسعه صنعتی زنجیره فولاد باشیم.

سریال تکراری کمبودها

سـعید برزگر، کارشـناس صنایـع معدنـی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» تحقق رشـد ۸ درصدی اقتصاد را برای سال آینده با وجـود چالش‌های حاکم بر اقتصاد کشـور، ناممکن دانسـت و گفت: تحقق این میزان رشـد به الزاماتی نیاز دارد و در همیـن حال بازنگری در روند سیاسـت‌گذاری اقتصادی کشـور در سـطح کلان ضروری به‌نظر می‌رسد. به‌علاوه آنکه همزمان باید چالش‌های حاکم بر روند فعالیت صنایع مختلف شناسـایی و برای رفع آنها اقدام شـود. وی در ادامه افزود: در این میان، باید به شاخصه‌های پایداری رشد اقتصادی نیز توجه داشـت و مسیر را برای توسعه مداوم اقتصادی هموار کرد. در چنیـن موقعیتی، بازنگـری در اقتصاد کلان، اسـتراتژی‌های مالیاتـی، کاهش هزینه‌های تولید، افزایـش بهره‌وری، جذب سـرمایه‌گذاری و مـواردی از ایـن دسـت ضروری به‌نظر می‌رسـد. این کارشـناس صنایع معدنی در ادامه با اشـاره به محدودیت‌هایی که در سـال‌های اخیر درنتیجه بی‌توجهی به زیرساخت‌های انرژی در کشـور شده، گفت: در چنین شرایطی با چالش‌های جدی در تامین برق و گاز صنایع روبه‌رو هستیم.

این کمبودها در نیمه نخست امسال روند تولید در بسیاری از صنایـع را متوقف کرد. در همین حال پیش‌بینی می‌شـود این چالش در ماه‌های سـردتر سال نیز تداوم داشته باشد. در چنین شـرایطی نباید به رشد تولید و اثرگذاری این بخش بر روند توسعه اقتصادی امید داشت.

البته رفع این مشـکل سـاختاری به ایـن زودی‌ها ممکن نیسـت. یعنـی ایـن کمبـود از دلایل سـاختاری نشـأت می‌گیرد و برای رفع آن باید سرمایه‌گذاری شـود و یک کار زمان‌بر اسـت. در چنین شرایطی، هدف‌گذاری برای رشـد تولید و توسـعه صنعتی و اقتصادی ممکن به‌نظر نمی‌رسد.

وی در پایان گفت: حال چنانچه مسئولان به جد قصد دارند در مسیر توسـعه اقتصادی گام برداریم، در درجه نخست باید استراتژی‌های دقیقی را تنظیم کنند.

در ادامه چالش‌های حاکم بر عملکرد صنایع را ببینند و برای رفـع آنها برنامه‌ریزی کنند. تولیدکنندگان در موارد متعددی اسـتراتژی‌های صنعتی را حتی اثرگذارتر از تحریم‌ها ارزیابی می‌کنند و اعتقاد دارند اصلاح عملکرد دولتمردان نخسـتین قدم برای بهبود شـرایط و حرکت در مسـیر توسعه اقتصادی است.

سخن پایانی

منظور از رشـد اقتصـادی، ارتقای تولیـد ناخالص داخلی در طول یک سـال اسـت. دولت سـیزدهم در نخستین سال فعالیت خود رشـد اقتصادی ۸ درصدی را هدف‌گذاری کرده اسـت؛ هدفی که با توجه به چالش‌های سـاختاری حاکم بر اقتصاد کشور و همچنین کمبود قابل‌توجه بودجه کشور قابل دسـترس به‌نظر نمی‌رسد. با این وجود، به اعتقاد کارشناسان صنعتی سیاست‌گذاران می‌توانند با اصلاح ساختارهای موجود برای بهبود شرایط تولید هدف‌گذاری کنند.

قطع گاز و برق چالش بزرگی برای فولادسازان است

مدیر بازاریابی گروه صنعتی فولاد یزد تصریح کرد: از هفته قبل به گروه صنعتی فولاد یزد اعلام شـده برای کاهش مصرف انرژی با یک‌سـوم ظرفیت کار کند و همین فاصله کم زمانی قطعی برق تابستان و قطعی گاز فعلی موجب کاهش تولید و سودآوری مجموعه خواهد شد. محمدرضا ریحانی در گفت‌وگو با فولادبان عنوان کرد: از هفته قبل به واحد تولیدی فولاد یزد اعلام شده با یک‌سـوم ظرفیت کار شـود و اکنون نیز کارخانه فولاد یزد با یک‌سوم ظرفیت خود فعالیت دارد.

وی ادامه داد: وقتی واحدهای تولیدی مجبور به کار با یک‌سوم ظرفیت می‌شوند، تولید واحدها معادل یک‌سوم ظرفیت نیست بلکه کاهش تولید در واحدها چشـمگیر و قابل ملاحظه است. مدیر بازاریابی گروه صنعتی فولاد یزد تصریح کرد: کارخانه‌های فولادسـازی برای اینکه خطوط و کوره‌هایشان آماده کار باشد نمی‌تواننـد به یکبـاره دمای کوره را کم یا زیاد کنند بلکه باید تدریجـی و مقطعـی این دما کاهش و افزایـش یابد لذا زمانی که فعالیت یک‌سـومی در کارخانه لحاظ می‌شود، حجم تولید معادل یک‌سوم نخواهد بود بلکه عمدتاً کمتر از این مقدار است و حتـی فقط ۱۰ تا ۱۵ درصد ظرفیـت کارخانه تولید خواهد داشت. ریحانی با اشاره به فاصله کم زمانی قطعی برق تابستان و قطعـی گاز فعلی گفت: حـدود ۸۲ واحد صنعتی فولادی در تابستان مشکل قطعی برق داشتند و اکنون پس از کمتر از سه ماه قطعی گاز هم به صنایع رسیده است. تا صنایع می‌خواهند به خودشـان بیایند و تولیدات خود را شـروع کنند در بخش تولید، مشکل گاز برای ایجاد می‌شود وی افزود: واقعا باید یک فکری برای تأمین انرژی صنایع فولادسازی شود زیرا قطع برق و گاز چالش بزرگی است و مشکل قطعی گاز بدتر از قطع برق است چون تمام کوره‌های ما گازسوز است.

مدیـر بازاریابی گروه صنعتی فولاد یزد ادامه داد: وقتی برق قطع شـد، مشکل برق به تمام صنایع بالادستی و پایین‌دستی سـرایت کرد یعنی آن کسـی که خط نورد فولادسازی داشت خطـش متوقـف شـد و تولیدکننـده‌ای هم کـه در صنایع پایین‌دسـتی مثلا یک خط کشش مفتول داشت که محصول صنایع بالادسـتی را که مفتول بود اسـتفاده می‌کرد خط این تولیدکننـده هم به همـان مقدار کاهش تولید داشـت چون اینهـا هم قطع برق داشـتند. ریحانی افـزود: درحال‌حاضر اما مشـکلی کـه در بخش گاز وجـود دارد این اسـت که با قطع برق و گاز صنایع بالادسـتی یعنی فولاد و نورد که منبع انرژی آنها گاز هسـت خط تولید از حرکت باز می‌ایسـتد ولی بخشی از صنایـع پایین‌دسـتی می‌توانند بدون گاز هم تولید داشـته باشـند، مشکلی ندارند و می‌توانند ادامه دهند. وی گفت: قطع گاز در بالادسـت (فولادسازان) و ادامه فعالیت در زنجیره‌های پایین‌دسـت فـولاد، موجب کاهش تولیـد و افزایش تقاضا در بازارمـی شـود و طبعا نرخ محصولات فولادی روند افزایشـی خواهند داشت.

فولاد مکران سال آینده به بهره‌برداری می‌رسد

رئیـس هیـات مدیره فولاد مکـران با بیان اینکـه اگر همه دسـتگاه‌ها همکاری کنند فولاد مکران تا اواخر سـال آینده به بهره‌برداری می‌رسد گفت: این طرح حدود ۴۵۰ نفر را مشغول به کار خواهد کرد. به گزارش ایسـنا، محمدرضا احسـانفر در بازدید سـعید محمد دبیر شـورای‌عالی مناطق آزاد کشـور از مجتمع فولان مکران اظهارکرد: این مجموعه با سـهام و آورده خرد مردمی ایجاد و نهایتا به یک هلدینگ تبدیل شد و فولاد مکران هم یکی از شرکت‌های تابعه هلدینگ بوده و ۴۱ درصد سهام مجموعه را دارا است.

وی تصریح کرد: حدودا ۱۰ ماه است که به صورت جدی در این سـایت کار می‌کنیم. این شرکت از سال ۹۳ تاسیس شده است و تا سال گذشته یک کار جدی در این شرکت انجام نشده بـود. رئیس هیـات مدیره فولاد مکران اضافـه کرد: امروز این مجموعه حدود ۴۵ درصد پیشرفت فیزیکی دارد و اگر حمایت منطقه آزاد چابهار و سـایر دسـتگاه‌ها را داشته باشیم و بانک مرکزی هم تعهدات خود را نسبت به این مجموعه انجام دهد، به طور قطع این پروژه را تا انتهای سـال آینده به بهره‌برداری خواهیم رساند. وی ادامه داد: مسائل و مشکلاتی پیش روی ما بوده و عملا کسی نبود که به این دغدغه‌ها گوش فرا دهد و از این حیث، گلایه جدی دارم. نمی‌گویم کسـی برای ما اقدامی کند اما حداقل دغدغه‌های ما را بشنوند تا ما یک آرامش قلبی و انگیزه‌ای پیدا کنیم. این فعال اقتصادی بیان کرد: لازمه افتتاح این طرح، همکاری همه دسـتگاه‌های مسـتقر در این منطقه اسـت. مشکلاتی را داریم که نمی‌توانم به بسیاری از آنها اشاره کنم اما از روزی که متوجه شدیم دبیر شورای‌عالی مناطق آزاد قرار است به منطقه بیایند خوشحال شدیم که حداقل می‌توانیم مشکلاتمان را در حضور مدیرعامل منطقه آزاد چابهار و دکتر محمد مشـاور رئیس‌جمهوری مطـرح کنیم تا موانع پیش رو برداشـته شـود. سعید محمد مشـاور، رئیس‌جمهوری و دبیر شـورای‌عالی مناطق آزاد کشور هم اظهار کرد: اصلا شخصا به چابهار آمده‌ام تا صحبت‌ها و دغدغه‌های شـما و سـایر فعالان اقتصادی را بشـنوم و برای من جای سوال است که طرحی که سـال ۹۳ کلید خورده اسـت چطور تنها ۱۰ ماهه که توانسته بـه طور جدی فعالیت کند. رئیس هیـات مدیره فولاد مکران ضمن بیان اینکه در جلسات عمومی معمولا نمی‌توان مشکلات تخصصی را به درستی مطرح کرد خواستار جلسه‌ای اختصاصی با سعید محمد پیرامون رفع موانع صنعت فولاد در چابهار شد و گفت: این پروژه در انتظار دو قرارداد زودهنگام بود، قبل از آنکه گشایش اعتباری محقق شود. البته گشایش اعتبار محقق شد اما با شـرایط تحریم مواجه شدیم. امروز یک گشایش اعتباری ۱۱۰ میلیون یورویی که ۸۲ میلیون یورویی آن سـهم صندوق توسعه ملی بوده و مابقی هم توسط بخش خصوصی تامین شده است. در آن دوره با یورویی سه هزار و ۸۰۰ تومانی حدود ۱۵۰ میلیارد تومان می‌شـد. وی ادامه داد: از ۸۲ میلیون یورو سهم صندوق توسـعه ملی موفق شـدیم تنها ۱۷ میلیون یورو را به صورت مقطعی و بخشی دریافت کنیم. احسانفر تصریح کرد: از آن ۱۷ میلیون یور هم کمی بیش از ۱۴ میلیون یورو دست ما را گرفت و مابقی آن هزینه شده است. الان هم درگیر موضوع ۹ درصد ارزش افزوده هستیم و هم اینکه پیمانکار پروژه بخش دولتـی بوده و حتما باید یک شـرکت دیگر را معرفی می‌کرد. وی گفـت: کالاهای ما پنج ماه در گمرک می‌ماند و نمی‌توانیم آنها را ترخیص کنیم. بابت تجهیز بخش‌هایی از کارخانه مجبور شدیم هزینه گمرکی بپردازیم و همه این‌ها معضلاتی است که باید حل شود.

رئیس هیـات مدیره فولاد مکران بیان کـرد: یازده میلیون یـورو تجهیـزات مـا در بندرعباس منتظر ترخیص هسـتند و از این‌طـرف همـه پیمانـکاران ما به منابع مالـی نیاز دارند. معین‌الدین سـعیدی، نماینده مردم چابهار در مجلس شورای اسـلامی هم سـوال کرد که آیا از نیروهای بومی هم کسانی را مشـغول به کار کرده‌اید یا خیر که مدیر فولاد مکران پاسـخ داد: حـدود ۳۰۰ نفـر از نیروهای فعلی از بومیان سیسـتان و بلوچستان هستند و می‌توانید این موضوع را همین الان بررسی و با پرسنل گفت‌وگو کنید تا ببینید اهل کدام مناطق هستند. وی ادامه داد: سـال آینده حدود ۴۵۰ نفر نیرو خواهیم داشت: روزی در سـیمان زابل حدود ۳۲ نفر نیروی انسـانی غیربومی داشـتیم که امروز آن تعداد به ۲ نفر کاهش پیدا کرده اسـت و امـروز بیش از ۶۰۰ نفـر از نیروهای آن مجموعه همگی بومی اسـتان هستند. احسـانفر تصریح کرد: همه پروژه‌ها نسبت به جـذب نیروهای غیربومی همواره متهم بوده‌اند اما واقعیت این است که اگر این پروژه فولاد به نتیجه برسد سالانه بیش از ۱۷ هزار میلیارد تومان فروش خواهد داشت. هر روز تاخیر در روند اجرا، خسـارت قابل توجهی را به پروژه فولاد و کشـور تحمیل خواهد کرد. در پایان این گفت‌وگو قرار شـد سرمایه‌گذار طرح فولاد با مشاور رئیس‌جمهوری و دبیرشورای‌عالی مناطق آزاد، جلسـه‌ای اختصاصی برای مطرح کردن مشـکلات این بخش داشته باشند.

نظرگاه

تأمین پایدار انرژی نیاز اصلی صنایع فولادی

هادی نباتی‌نژاد
مدیر روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه

در حالی صنایع کشور، مشتریان عمده، خوش‌حساب و البته تولیدکنندگان ارزش‌افزوده هسـتند که انرژی را با نـرخ صنعتی خریداری می‌کنند، نمی‌توانند برای ایجـاد منابـع تأمین انرژی تصمیم‌گیـری یا در اتخاذ تصمیم‌های مربوط به آن مشارکت کنند. کمبود منابع اولیه، به‌خصوص انرژی، برای تولید درحال‌حاضر یکی از بزرگ‌تریـن معضلات تولیدکنندگان به‌صورت اعم و فولادسـازان به‌طور اخص به شـمار می‌آید. از ابتدای سـال ۱۴۰۰ تا پایان شهریورماه، ۸۲ روز کامل صنایع فولادی به‌طور مشخص با این معضل دست و پنجه نرم می‌کردند. به دلیل کمبود برق در شـبکه سراسـری و جبران‌نشدن افزایش مصرف از طریق ایجاد ظرفیت‌های جدید تولیدی، نیمه اول سال و فصل گرم آن در حالی گذشـت که صنایع، دچار کمبود برق شدند، کمبودی که باعث قطع قسـمت‌های مهمی از زنجیره تولید این کالای اسـتراتژیک شـد و به گفته انجمن فولادسازان در نامـه خود به شـورای‌عالی امنیـت ملی، ۶ میلیارد دلار به این صنعت خسـارت وارد کرد؛ خسارتی که بر ۳۰۰ هزار اشـتغال مستقیم و غیرمستقیم تأثیر منفی گذاشت، برخی را بیکار و برخی دیگر را نیمه‌بیکار کرد. کمبود تولید در صنایع فولادی، نارضایتی بسـیاری از مشتریان داخلی و خارجی را برانگیخت و از سوی دیگر صنایع پایین‌دستی و تولیدکنندگان کالا و خدمات در دیگر حوزه‌ها را نیز با مشکل مواجه کرد. داستان وقتی بیشـتر جنبه تراژیک خود را نشان می‌دهد که بدانیم کمبود برق، در زمسـتان قرار اسـت جـای خود را به کمبـود یا قطعی گاز بدهـد؛ منبعی دیگر از انرژی که دسـت بر قضا کشور ما طبق بعضی آمارها، دارنده اول و در برخـی دیگر، دومین دارنده آن در جهان اسـت. این‌ها همه در حالی است که ایران با توجه به جغرافیا، اقلیم، تنوع منابع طبیعی و دیگر عوامل، یکی از معدود کشورهایی است که در حوزه تأمین انرژی، دارای تنوع منابع است، اما صرفِ کم‌بهره‌وِر انرژی در حوزه مصرف خانگـی به همـراه هدررفت بـالای آن در بخش‌های مختلف خانگی یا صنایع نیروگاهی کشـور و ارتقا پیدا نکردن فناوری‌هـای تولید و مصرف انرژی به‌خصوص گاز و برق در کشـور، باعث شـده زمسـتان به نحوی و تابسـتان به نحوی دیگر، با کمبودی مواجه شـویم کـه راهکار آن مدیریت توأمان تولید و مصرف اسـت. در حالی صنایع کشـور، مشتریان عمده، خوش‌حساب و البته تولیدکنندگان ارزش‌افزوده هسـتند که انرژی را با نـرخ صنعتی خریداری می‌کنند، نمی‌توانند برای ایجـاد منابـع تأمین انرژی تصمیم‌گیـری یا در اتخاذ تصمیم‌های مربوط به آن مشارکت کنند. آنها در مورد سـاعات کار خطوط تولیدشان با محدودیت مواجه‌اند، آن‌هم درحالی‌که کسـی مسئولیت خسارت‌های آنان از محل عدم تولید، کاهش تولید یا کاهش مشـتریان و از دسـت رفتـن مزیت‌هایشـان در بـازار را بر عهده نمی‌گیـرد. نتیجه‌ای که از وضعیـت تأمین برق و گاز صنایع فولادی در یک سـال گذشـته و وابستگی آنها به شـبکه‌های سراسـری می‌توان گرفت این است که یا فولادسـازان به دنبال راه‌هـای دیگری برای تأمین انرژی خود باشند یا تصمیم‌سازان حوزه تأمین انرژی، بـا بـرآورد خسـارت‌های هنگفتی که فولادسـازان و به‌تبـع آن اقتصـاد ملی از محل نوسـان تأمین انرژی متحمل می‌شـوند، راه‌کارهایی برای جبران و در ادامه، جلوگیری از ایجاد و بروز خسارت اتخاذ کنند.

تصمیم‌سـازان و تصمیم‌گیـران حوزه تأمین انرژی به‌خصوص گاز و برق بهتر اسـت به‌جای سـوق دادن صنایـع در مسـیر جزیره‌ای شـدن و جسـت‌وجوی جداگانه منابع انرژی، با مدیران و کارشناسـان صنایع فولادی و البته دیگر صنایع کشـور همراه شـوند و با اسـتفاده از خرد جمعی و پیشـنهادهای کارشناسـی آن‌هـا، تصمیم‌های قابل‌اجرا را با کمترین خسـارت و بیشـترین منافع، اجرایی کنند. به‌عبارت‌دیگر امروز و درزمانی که مزیت‌های اصلی بازار شـامل رقابت بر سر بهره‌وری تولید و اسـتفاده از فناوری‌های پیشـرفته‌تر است، نباید فولادسازان دغدغه چیزی را داشته باشند که اصولا نیاز اولیه آنها محسوب می‌شود.

تصمیم‌گیـران حـوزه تأمیـن انرژی کشـور بهتر اسـت پیش از اتخاذ هر تصمیمی، فولادسـازان کشور را به‌مثابـه مشـتریان ثابـت، عمده، خوش‌حسـاب و توانـای خود در نظـر بگیرند و همان‌طـور که صنایع هوای مشتریانشـان را دارند، آنان نیز برای تأمین نیاز مشتری‌های خود دغدغه جدی داشته باشند، تغییرات و اختلالات احتمالی را پیش‌تر به اطلاع آنها برسـانند و خود را از نظرها، پیشـنهادهای دلسوزانه و راه‌کارهای کارشناسی صنایع فولادی بی‌بهره نگذارند.

روزگار معدن

دوشنبه ● اول آذر ۱۴۰۰ ● ۱۶ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ ● ۲۲ نوامبر ۲۰۲۱ ● سال چهارم ● شماره ۷۳۱

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: هنر سرزمین سبز

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

نظرگاه

پیش‌بینی وضعیت بازار سرمایه در ۲ سناریو

رخدادهای سیاسی همواره از جهات مختلف بر بازارهای مالی در جهان و ایران تأثیرگذار بوده است. از جمله مهم‌ترین رخدادهای سیاسی می‌توان به تحریم‌های اعمال شده علیه جمهوری اسلامی ایران در زمینه‌های صادرات نفت ایران و تحریم بانک مرکزی ایران اشاره کرد که منجر به ناتوانی بانک مرکزی ایران در وصول درآمد حاصل از فروش نفت به کشورهای جهان شده است. لذا با توجه به تأثیر تحریم‌ها بر شاخص‌های کلان اقتصادی و در نهایت اثرگذاری آن بر بازار سرمایه می‌توان دو سناریو ادامه یافتن شرایط تحریمی و لغو تحریم‌ها را بررسی نمود.

سناریو اول: ادامه یافتن شرایط فعلی

علت اصلی نوسانات بازارهای مختلف از جمله بازار سرمایه را باید در رشد نقدینگی و افزایش این رشد در سال‌های اخیر دانست. در حالی که متوسط رشد نقدینگی در چهل سال اخیر حدود ۲۴ درصد بوده، این میزان در ماه‌های اخیر به بیش از ۳۰ درصد افزایش پیدا کرده است و در صورت ادامه دار بودن این رشد تا پایان سال با حجم نقدینگی ۴ هزار و ۶۳۱ هزار میلیارد تومان و رشد متوسط سالانه ۳۳.۲ درصدی روبه رو خواهیم شد. علت رشد نقدینگی را در دو عامل ناترازی بانک‌ها و کسری بودجه دولت می‌توان جست‌وجو کرد که در صورت حل این دو مشکل می‌توان رشد نقدینگی کشور را کنترل کرد و کاهش داد. بانک‌ها به امهال وام‌های غیرجاری و ثبت وام‌های جدید، زیان انباشته زیادی دارند اما به دلیل قدرت خلق پول آن را در ترازنامه خود مخفی کرده‌اند. یکی از دلایل اصلی رشد نقدینگی به خصوص در سال‌های ۹۲ تا ۹۶ خلق پول گسترده بانک‌ها برای پنهان کردن ناترازی خود بوده است که نهایتاً خود را در تورمهای افسارگسیخته سال‌های اخیر نشان داده است. کسری بودجه دولت عامل دیگر خلق پول و رشد نقدینگی است.

عامل مسلط خلق پول در اقتصاد و افزایش نقدینگی، همواره کسری بودجه دولت بوده است، به گونه‌ای که می‌توان گفت عمده پول موجود در اقتصاد به واسطه تأمین مالی این کسری، انتشار یافته است. به عبارتی، کسری بودجه دولت تا پیش از کاهش درآمدهای نفتی دیده نمی‌شد. اما با کاهش درآمدهای نفتی دولت، این کسری بودجه به‌تدریج نمایان شده است و در صورت عدم تأمین این کسری از منابع ممکن دیگر از جمله انتشار اوراق به ناگزیر استفاده می‌شود که دوباره این کسری، دیر یا زود از محل پایه پولی بانک مرکزی تأمین خواهد شد.

نااطمینانی پیش روی اقتصاد ایران

نااطمینانی در مورد افق پیش روی اقتصاد کشور منجر به این می‌شود تا مردم ریال کمتر نگهدارند و سعی کنند در نخستین فرصت ممکن ریال خود را تبدیل به دارایی دیگری کنند تا از این طریق بتوانند ثروت خود را در مقابل نوسانات و تورم پیشروی اقتصاد مصون و حفظ نمایند. دلیل اصلی این مسئله آن است که مردم انتظار دارند که قیمت‌ها در آینده افزایش پیدا کند و از این رو ترجیح می‌دهند تا حتی‌المقدور پول نقد نگهداری نکنند که این خود منجر به افزایش سرعت گردش پول می‌شود. افزایش سرعت گردش پول بدین معناست که به میزان مشخصی از کالای موجود در اقتصاد نیاز به پول برای تبادل آنها کمتر خواهد بود. زمانی که میزان کالا و خدمات در اقتصاد ثابت است، افزایش سرعت گردش پول خود را در افزایش قیمت‌ها، به خصوص قیمت‌های دارایی و مالی نمایان می‌کند.

افزایش نرخ ارز

تحولات بازار سرمایه متأثر از رشد بالای نقدینگی است که این رشد با تأثیر بر روی نرخ دلار، عامل افزایش رشد بازار سرمایه است. همزمان با رشد نقدینگی بالا، تحریم‌ها و نرسیدن ارز به داخل کشور، نرخ دلار افزایش یافته که نتیجه آن افزایش انتظارات تورمی و رشد بازار سرمایه خواهد بود. از این رو می‌توان گفت شاخص بازار سرمایه یک معلول است که علت رشد آن، افزایش رشد دلار است. از این نگاه بازار سرمایه نمی‌تواند به عنوان پیشران و لنگر اسمی انتظارات تورمی قرار بگیرد، بلکه نرخ ارز لنگر انتظارات است و تغییرات آن، تغییرات سایر بازارها را به دنبال خواهد داشت.

سناریوی دوم: لغو تحریم‌ها

نگرشی که سرمایه‌گذاران نسبت به مذاکرات هسته‌ای و احتمال بهبود شرایط اقتصادی دارند؛ می‌تواند بر نحوه تصمیم گیری آنها در بازار سرمایه تأثیر بگذارد. یک رخداد سیاسی مانند اعلام برگزاری مذاکرات منجر به کاهش انتظارات تورمی و تثبیت نرخ ارز خواهد شد. بدین صورت که با لغو تحریم‌ها، درآمد نفتی افزایش می‌یابد، دولت نیز می‌تواند هزینه‌های جاری و عمرانی خود را از این طریق تأمین کند. در نتیجه بخشی از کسری بودجه دولت از این طریق تأمین می‌شود و دیگر نیازی به خلق پول و انتشار اوراق جهت تأمین کسری نخواهد بود. با افزایش درآمد نفتی دولت، عدم فشار به بانک مرکزی و بازار سرمایه برای جبران کسری بودجه می‌توان انتظار بازگشت استقلال بانک مرکزی جهت اعمال سیاست‌های پولی مستقل و بهبود وضعیت بازار سرمایه را داشت.

رشد منابع ارزی

در شرایط لغو تحریم‌ها، امکان نقل و انتقال منابع مالی فراهم می‌شود و ایران دوباره قادر به صادرات حجم بالایی از نفت خواهد شد. بنابراین درآمدهای ارزی ناشی از صادرات نفت برای کشور افزایش خواهد یافت. علاوه بر درآمد حاصل از فروش نفت، آزادسازی منابع ارزی بلوکه شده در خارج از کشور نیز منجر به تقویت عرضه ارز در کشور می‌شود. نکته حائز اهمیت آنکه کاهش بیش از اندازه نرخ ارز نیز آسیب جدی به ساختار بودجه دولت خواهد زد که دلیل آن کسری بودجه دولت است؛ پس بهترین شرایط برای نرخ ارز، نه ریزش و نه صعود هیجانی است، بلکه نگه داشتن ثبات نرخ ارز و پیش‌بینی پذیر بودن آن خواهد بود. با تثبیت نرخ ارز و کاهش انتظارات تورمی، انتظار بهبود شرایط بازار سرمایه را می‌توان داشت.

واکنش سرمایه گذاران؛ مثبت یا منفی؟

از نتایج توافق در مذاکرات هسته‌ای، واکنش مثبت سرمایه‌گذاران نسبت به بازار سرمایه خواهد بود که مربوط به پیش‌بینی آنها از بهبود فضای کسب و کار، رونق اقتصادی کشور و بهبود شاخص‌های اقتصاد کلان است. مهم‌ترین علت عکس العمل مثبت سرمایه‌گذاران را باید در خوش بینی نسبت به بهبود وضعیت در پی به نتیجه رسیدن مذاکرات دانست؛ به نحوی که حذف احتمالی محدودیت‌ها، باز شدن قفل‌های تحمیلی که مانع رشد و توسعه کشور می‌شود، بهبود شرایط صادرات و ارزآوری، رفع محدودیت‌های بانکی و دسترسی به بازارهای متنوع می‌تواند از توافق هسته‌ای حاصل شود و بر رفتار مثبت سرمایه‌گذاران تأثیرگذار باشد. همچنین مذاکرات هسته‌ای می‌تواند منجر به عکس العمل منفی از سوی سرمایه‌گذاران شود. درصورتی که سرمایه گذاران، انتظار بدتر شدن فضای کسب و کار را داشته باشند، احتمال عکس العمل منفی نیز وجود دارد. همواره در بازار سرمایه، حوادث بد تأثیر نمایان‌تری نسبت به حوادث خوب دارد؛ در نتیجه نوسانات بازار سرمایه در پی اخبار بد شدیدتر خواهد بود.

پیدا و پنهان فروش اوراق دولتی

گروه معدن

عکس: ایدا فریدی

آبان، ماه پر تب و تابی برای بازار سهام بود چرا که برداشت غلط درباره فروش اوراق دولتی و وجود این تلقی اشتباه که بازار بدهی و بازار سهام رقیب یکدیگرند، موجی از نگرانی میان سهامداران ایجاد کرد. به گزارش مهر، یکی از چالش‌های مهم دولت از همان ابتدای فعالیتش تاکنون، کسری بودجه حدودا ۴۰۰ هزار میلیارد تومانی برجای مانده از دولت دوازدهم است. استقراض از بانک مرکزی، فروش دارایی‌ها و فروش اوراق بدهی از جمله راه‌های پیش روی دولت برای پوشش این کسری‌ها به شمار می‌رود. اما عدم شناخت و ناآگاهی فعالان بازار سرمایه نسبت به انتشار اوراق بدهی و همچنین عملیات بازار باز باعث تعابیر اشتباهی درباره اثرگذاری منفی این دو بر بازار سهام شده است. این در حالی است که انجام عملیات بازار باز بانک مرکزی به معنی فروش اوراق توسط دولت در بازار سرمایه نیست. از انتهای شهریورماه تا ۲۴ آبان ماه ۱۴۰۰ دولت تاکنون حتی یک ریال نیز اوراق مالی اسلامی (اوراق مرابحه عام و سلف) در بازار سرمایه به فروش نرسانده و تأمین مالی نکرده است و از قضا در این دو ماه حدوداً ۹,۰۰۰ میلیارد تومان از اوراق سررسید شده گذشته را تسویه کرده است و طبیعتاً افزایش ارزش معاملات اوراق بدهی در برخی روزها مربوط به اجرای عملیات بازار باز بوده است و جو سنگین رسانه‌ای فعالان بازار از اساس غلط است.

بدیهی است در صورت عدم مواجهه به موقع و صحیح با این فضاسازی و عدم شفاف سازی واقعیت موضوع برای عموم مردم، بروز آسیب‌هایی همچون وارد شدن اتهام بی مورد به حاکمیت و تضعیف سرمایه اجتماعی دولت جدید، چالش در مسیر انتشار اوراق مصوب بودجه‌ای در باقیمانده سال و تزریق بی نتیجه و تورم‌زای منابع مالی به بازار سرمایه اجتناب‌ناپذیر خواهد بود.

فضاسازی علیه اوراق دولتی از کجا شروع شد؟

ماجرا از روز دوشنبه ۳ آبان ۱۴۰۰ آغاز شد. بانک مرکزی وبانک‌های تجاری مطابق معمول در قالب اجرای عملیات بازار باز اقدام به خرید و فروش اوراق مالی اسلامی کردند که ارزش این معاملات نزدیک به ۳۷ هزار میلیارد تومان بود. باید تاکید کرد اینکه «ارزش معاملات» در یک روز ۳۷ هزار میلیارد تومان بوده، به این معناست که صرفا اوراقی به این مبلغ در قالب عملیات بازار باز بین بانک‌ها و بانک مرکزی جابجا شده است و اساساً فروش اوراق به معنای تأمین مالی دولت وجود نداشته است. در این روز یکی از نمایندگان مجلس به اشتباه آمار عملیات بازار بین بانکی را فروش اوراق تعبیر و توئیتی را منتشر کردند.

اما نکته مهم این است که حجم معاملات اوراق و فروش اوراق، دو مقوله کاملا متفاوت هستند. با این نگاه غیر دقیق به ارزش معاملات اوراق، اگر کل کسری بودجه دولت را ۴۰۰ هزار میلیارد تومان در نظر بگیریم، با توجه به اینکه حجم معاملات اوراق در مهرماه ۱۴۰۰ بیش از این عدد بوده است، عملاً یعنی دولت در یک ماه کل کسری بودجه خود را جبران کرده است! حال آنکه ارزش معاملات اوراق بدهی به معنای تأمین مالی نبوده و به کلی با میزان فروش اوراق دولتی متفاوت است.

نکته دوم این است که بازار بدهی و بازار سهام هر دو مکمل یکدیگر در تقویت بازارهای مالی محسوب می‌شوند و رقیب دانستن این دو بازار به هیچ وجه فنی و دقیق نیست. دیدگاه اشتباهی وجود دارد که اگر تمایل سرمایه‌گذار به سمت بازار بدهی افزایش یابد، بازار سهام از رونق می‌افتد که این فرضیه کاملاً اشتباه است. اساسا بیش از ۹۹ درصد حجم خریداران اوراق بدهی، صندوق‌های با درآمد ثابت هستند و منابع مالی و نقدینگی فعالان بازار سرمایه و حتی صندوق‌های سرمایه گذاری سهامی و مختلط خریدار این اوراق نیستند. نکته سوم این است که در مورد اوراق خزانه اسلامی، انتشار اوراق خزانه اسلامی با فروش اوراق خزانه اسلامی به کلی متفاوت است؛ در واقع فرایند انتشار اوراق خزانه اسلامی به این صورت است که پس از تخصیص اوراق خزانه اسلامی به پیمان‌کاران دولتی، این پیمانکاران اختیار دارند که اوراق خود را در بازار سرمایه تنزیل کرده و به فروش برسانند و یا تا سررسید اوراق خزانه صبر کنند و مبلغ اسمی اوراق را در سررسید دریافت کنند. این در حالی است که حدود ۰.۰۰۱ از پیمانکاران اوراق خزانه اوراق خود را در مهرماه در بازار سرمایه به فروش رسانده‌اند. در واقع با توجه به آمار سازمان بورس در مهر ماه ۱۴۰۰، معاملات ثانویه اوراق خزانه اسلامی به میزان ۳۰.۵ هزار میلیارد تومان در مهر ماه آغاز شده اما از این میزان، تنها ۳۴۲ میلیون تومان توسط پیمانکاران در بازار سرمایه به فروش رفته است!

با مقایسه آمار انتشار اوراق دولتی تا مهرماه و شهریورماه سال ۱۴۰۰، مشخص است که در مهرماه صرفا معاملات ثانویه اوراق خزانه اسلامی آغاز شده است که همانطور که اشاره شد، از این میزان تنها ۳۴۲ میلیون تومان در بازار سرمایه به فروش رفته است. طبیعتاً این میزان فروش در بازار سرمایه بی تأثیر است. در شهریور و مهر ۱۴۰۰ تاکنون اوراق تأمین مالی دولتی (اراد (اوراق مرابحه عام) و سلف (اوراق سلف موازی استاندارد)) به فروش نرفته و صرفاً اسناد خزانه اسلامی بفروش رفته است.

کارشناسان معتقدند که بازار بدهی ایران به نسبت سایر کشورهای دنیا بسیار کوچک است و نیاز به توسعه بیش از پیش دارد؛ ضمن اینکه انتشار اوراق موجب شفاف شدن کسری بودجه خواهد شد و در بلند مدت عملا از افزایش بی رویه هزینه‌ها توسط دولت جلوگیری خواهد کرد. در واقع انتشار اوراق مسیری در راستای کاهش کسری بودجه دولت خواهد بود به این دلیل که در حالت کلی، منابع بودجه عموماً یا از مالیات تأمین خواهد شد و یا از محل اوراق؛ بدیهی است که رشد فروش اوراق در بلند مدت آثاری همچون افزایش نرخ بهره را در برخواهد داشت که این موارد ایجاد کسری بودجه برای دولت‌ها را پر هزینه تر خواهد کرد.

در کوتاه مدت جایگزین‌هایی که می‌توان برای اوراق متصور بود، عبارتند از تسهیلات تکلیفی و دستوری بانک‌ها به دولت و شرکت‌های دولتی یا استقراض مستقیم دولت از بانک مرکزی یا مثل ۴ ماه ابتدای سال ۱۴۰۰، استفاده دولت از تنخواه بانک مرکزی که همان استقراض از بانک مرکزی خواهد بود، که در هیچکدام از اینها شفافیتی وجود ندارد و به این دلیل که در قالب رشد پایه پولی و نقدینگی آثار خود را منعکس خواهد کرد، عملا آثار تورمی آن بر دوش عموم مردم قرار خواهد گرفت.

هدایت سرمایه‌های سرگردان به بازار مولد

یک کارشناس بازار سرمایه با اشاره به اهداف «نقشه راه رشد غیرتورمی» گفت: با فعال کردن بازار سرمایه و تشکیل صندوق‌های پروژه‌محور شاهد جذب منابع بیشتری در پروژه‌ها خواهیم بود که در این صورت فشار مالی از بازار پول (نظام بانکی) برداشته شده و منابع سرگردان موجود به سمت بازار مولد خواهد رفت.

سلمان نصیرزاده در گفت‌وگو با ایرنا به بخشی از نقشه راه رونق تولید وزارت اقتصاد در خصوص تامین مالی از طریق انتشار سهام یا اوراق برای صندوق پروژه یا شرکت‌های ابر پروژه تولید پیشران اشاره کرد و افزود: محدودیت موجود در منابع کشور به دلیل وجود برخی از مشکلات در ساختارهای اقتصادی به عنوان محرکی محسوب می‌شود تا سرمایه‌گذاران برای اجرای پروژه‌ها به سمت منابع مختلف حرکت کنند.

وی اظهارکرد: در این مسیر باید بازار سرمایه و بازار اولیه فعال تری وجود داشته باشد و بازار اولیه تقویت شود تا بتوانیم منابع مالی بهتر با هزینه‌ای کمتر را برای تکمیل پروژه‌های ناتمام جذب کنیم.

به گفته نصیرزاده، در وضعیت فعلی یکی از ویژگی‌های اصلی تامین مالی در اقتصاد ایران، بحث بانک محور بودن نظام تامین مالی و نقش پررنگی است که بازار پول در این فرآیند ایفا می‌کند.

این کارشناس بازار سرمایه با اعلام اینکه طبق آمار به‌دست آمده بالغ بر ۷۰ درصد تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی از طریق بانک و بازار پول صورت می‌گیرد، افزود: این اتفاق در شرایطی رخ داده است که بازار سرمایه می‌تواند با هزینه کمتری اقدام به تامین مالی پروژه‌ها کند.

وی ادامه داد: اگر بازار سرمایه به روشی درست و بهتر مورد مدیریت قرار گیرد به طور حتم کانالی مناسب برای اقتصاد کشور و سرمایه‌گذاران در راستای تامین منابع مالی محسوب می‌شود که قطعا با آثار تورمی کمتری هم همراه خواهد شد.

نصیرزاده اظهارکرد: تا زمان تامین منابع مالی از طریق بازار پول به دلیل وجود پشتوانه محدود شاهد تاثیرگذاری آن بر روی پایه پولی کشور خواهیم بود و این اتفاق منجر به ضعف در عملکرد بازار سرمایه می‌شود.

این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: بزرگترین عامل برتری بازار پول نسبت به بازار سرمایه را می‌توان به دو عامل ربط داد که رفع آنها کمک‌کننده و زمینه ساز پویاتر شدن بازار سرمایه خواهند بود.

وی با بیان اینکه این دو عامل مربوط به بی‌ثباتی اقتصاد کشور و مسئله تورم است، اظهارکرد: این دو عامل باعث ایجاد جذابیت در بازارهای سرمایه‌گذاری می‌شوند و سرمایه‌ها بیشتر با هدف انتفاع کوتاه مدت و مسائل مربوط به سوداگری به سمت بازار ارز، طلا و مسکن پیش خواهند رفت که این امر باعث می‌شود تا کمتر شاهد ورود جریان پول به بازار مولد برای تکمیل پروژه‌ها باشیم.

نصیرزاده با تاکید بر اینکه این عامل سبب فاصله بازار سرمایه از کارآمدی می‌شود، گفت: قطعا با رفع بی‌ثباتی، بازار سرمایه به سمت کارآمدتر شدن پیش خواهد رفت، تشکیل صندوق‌های تامین مالی که بخشی از صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک هستند قطعا می‌توانند کمک‌کننده به فرآیند تامین مالی باشند.

این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: صندوق‌های تامین مالی یا صندوق‌های پروژه محور در پروژه‌های مختلف یا پروژه هایی که مولد هستند با سودآوری همراه خواهند بود و ضمن جذب نقدینگی به سمت خود، منجر به کاهش ریسک سرمایه‌گذاری می‌شوند.

وی ادامه داد: اوراق مشارکت را دستگاه‌های اجرایی و دولتی به صورت عام آنها را منتشر می‌کردند و نحوه تخصیص آن مشخص نبود که به چه پروژه هایی تعلق می‌گیرد، اما با ورود به صندوق‌های پروژه محور، تامین مالی فقط برای پروژه خاص صورت می‌گیرد و سود متناسب با سرمایه‌گذاری در اختیار سرمایه‌گذار قرار می‌گیرد.

نصیرزاده با بیان اینکه در مجموع باید علت و معلول به صورت درست مشخص شوند و در قدم نخست زمینه ایجاد ثبات اقتصادی و کنترل تورم فراهم شود، گفت: مسیری که وزیر اقتصاد به عنوان نقشه تورمی برای کنترل تورم، تامین مالی پروژه‌ها و فعال کردن صندوق‌های پروژه تعیین کرده است، نیازمند ثبات اقتصادی و کنترل تورم است.

این کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد: اگر این اتفاق رخ دهد با فعال کردن بازار سرمایه و تشکیل صندوق‌های پروژه محور شاهد کارآمدی و جذب منابع بیشتری در پروژه‌ها خواهیم بود که در این صورت بار مالی از بازار پول برداشته می‌شود و منابع سرگردانی موجود در جامعه به سمت بازار مولد خواهد رفت اما لازمه این اتفاق، اقتصاد باثبات تر و تورم کنترل شده است.

ارزش سهام عدالت هر روز کمتر از دیروز

ارزش واقعی سهام عدالت همسو با روند نزولی بازار رو به کاهش است، به طوریکه ارزش واقعی سهام عدالت با ارزش اولیه ۴۹۲ هزار تومانی نسبت به حدود دو هفته قبل بیش از ۲۰۰ هزار تومان کاهش داشته است. به گزارش ایسنا، پس از آزادسازی سهام عدالت مشمولان این سهام که روش مستقیم را برای مدیریت سهام خود انتخاب کرده بودند می‌توانند با مراجعه به سامانه www.samanese.ir ارزش واقعی سهام و جزییات دارایی خود را مشاهده کنند. البته این ارزش یکسان نیست و تحت تاثیر نوسانات بازار افزایشی یا کاهشی می‌شود. برای مثال ارزش واقعی سهام عدالت با ارزش اولیه یک میلیون تومانی در ۲۰ اسفند سال گذشته ۱۸ میلیون و ۷۸۰ هزار تومان نرخ داشت، در حالی که نرخ این سهام در ۱۶ تیرماه امسال تا ۱۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان کاهش یافته بود. سهامی که در روزهای نخستین آزادسازی سهام عدالت یعنی اردیبهشت‌ماه و خردادماه سال ۱۳۹۹ بیش از ۲۰ میلیون تومان نرخ داشت. در این راستا، در یازدهم مهرماه ارزش واقعی سهام عدالت با ارزش اولیه ۴۹۲ هزار تومانی بیش از ۱۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان نرخ داشت و طبق آخرین نرخ‌ها، این سهام اکنون کمی بیشتر از ۱۱ میلیون و ۷۵۰ هزار تومان نرخ دارد که هفت میلیون تومان آن قابل فروش است. همچنین در ۲۵ مهر امسال، ارزش سبد ۵۳۲ هزار تومانی سهام عدالت به ۱۳ میلیون و ۳۷۰ هزار تومان رسید و در پنجم آبان ماه نیز ارزش این سبد تا ۱۳ میلیون و ۱۰۸ هزار تومان کاهش یافت. بر این اساس طبق آخرین ارقام که در ۲۸ آبان ماه به روز رسانی شده است، ارزش واقعی سهام عدالت با ارزش اولیه ۴۹۲ هزار تومانی حدود ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان نرخ داشت که نسبت به دو هفته قبل بیش از ۲۰۰ هزار تومان کاهش داشته است. همچنین از این میزان، حدود ۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان آن قابل فروش است.

از تصمیمات خلق الساعه تا رعد و برق در بورس

معاون اجرایی تامین سرمایه نوین گفت: بهترین حمایت دولت و متولیان بازار سرمایه از حقوق سهامداران خرد این است که تصمیمات ناگهانی خود را بدون در نظر گرفتن نتایج آن بر وضعیت بازار سهام اتخاذ نکنند و اجازه دهند بازار به روند طبیعی و به دور از هیجان خود بازگردد.

محسن کوزه‌گران در گفت‌وگو با سنا اظهارکرد: از دیگر مواردی که انتظار می‌رود دولت به منظور حمایت از تولید داخلی و بازار سهام انجام دهد، تعیین رویکرد مناسب برای مدیریت بازارهایی است که در حال جذب نقدینگی بازار سرمایه هستند. زیرا بدون تردید با مشکلاتی که برای این بازارها در آینده ایجاد می‌شود، چالش‌های سنگینی برای هر دولتی رقم می‌خورد.

وی تاکید کرد: به نظر من در حال‌حاضر ضروری است که مهم‌ترین درخواست فعالان بازار سرمایه فرهنگ‌سازی صحیح برای ورود به این بازار باشد، تجربه تلخ دعوت دولت‌های قبل برای دعوت مردم به بورس با هدف رفع مشکلاتی چون کسری بودجه نباید مجدد تکرار شود.

حذف قیمت‌گذاری دستوری به نفع مصرف‌کننده

این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: به نظر می‌رسد تا زمانی که دلار ۴۲۰۰ تومانی در اقتصاد ما وجود دارد، قیمت‌گذاری دستوری نیز وجود خواهد داشت. هر تصمیم و رویکرد اقتصادی به سایر بخش‌های اقتصادی سرایت می‌کند، بنابراین طراحی یک مدل اقتصادی برای کشور ما از ضروریات است.

کوزه‌گران اضافه کرد: به طور قطع حذف قیمت‌گذاری دستوری شرایط رقابتی برای تولیدکنندگان ایجاد می‌کند که در نهایت سود و مزایای آن به مصرف‌کننده نهایی خواهد رسید.

معاون اجرایی تامین سرمایه نوین با اشاره به پیشینه قیمت‌گذاری دستوری گفت: تعیین نرخ کالاها سال‌هاست در کشور ما تجربه ناموفقی داشته، این موضوع که همچنان به عنوان عامل کنترل‌کننده تورم مورد استفاده قرار می‌گیرد، جای سوال دارد. تجربیات زیادی در این خصوص وجود دارد که باعث ایجاد بازارهای دلالی برای کالاها شده و بخشی از سود که باید به شرکت برسد به جیب دلالان و گردانندگان بازار سیاه می‌رود.

وی ادامه داد: در مورد شرکت‌های بورسی که کالاهای آنها در چارچوب تعیین نرخ قرار می‌گیرند، عملاً انتقال مزایا از جیب سهامداران به جیب واسطه‌گران است که باید حتما این موضوع مورد تاکید قرار گیرد. در این شرایط دولت‌ها غالبا می‌توانند با پرداخت سوبسید روی کالاهای اساسی، قیمت‌ها را کنترل کنند، اما درحال‌حاضر سوبسید کالاها از جیب سهامداران پرداخت می‌شود که با وجود وسط بازار سرمایه طی چند سال اخیر اساساً می‌توان ادعا کرد از جیب عامه مردم به خود مردم سوبسید داده می‌شود!

چرا از اوراق تبعی استقبال نشد

این کارشناس بازارسرمایه در خصوص کم اقبالی سرمایه‌گذاران به اوراق تبعی گفت: این موضوع را باید از دو دیدگاه نگاه کرد. دیدگاه نخست موضوع ساختار اوراق تبعی در ایران و تفاوت‌های آن با اختیار فروش به عنوان یکی از ابزارهای بسیار پراهمیت در بازارهای مالی سایر کشورهاست که این اوراق از آن مدل طراحی شده است. از نظر من، به دلیل همین تفاوت‌ها که خارج از این بحث است، تمایل فعالان حرفه‌ای بازار به این اوراق زیاد نیست.

کوزه‌گران تصریح کرد: باید این نکته را هم در نظر گرفت که ابزارهای مالی شرایط بازارهای اسلامی را باید داشته باشد و قالب این تفاوت‌ها نیز به دلیل تطبیق این ابزار بوده است؛ بنابراین در دیدگاه اول اوراق با ساختار فعلی زیاد جذاب نیست. در دیدگاه دوم موضوع بازدهی اوراق تبعی برای سهامداران است، این اوراق با توجه به تفاوت‌های آن با اختیار فروش و ساختاری که دارد باید سهام پایه تا پایان نگهداری شود. به نظر بازدهی فعلی اوراق تبعی منتشر شده در امسال زیاد مناسب و جذاب نیست و تمایل فعالان بازار را به سمت خود ندارد؛ بنابراین در صورت امکان اصلاح سازوکار این اوراق در بازار ایران و افزایش بازدهی آنها می‌تواند به جذابیت این اوراق کمک کند.